

Pɔɔl Tɔne gyangbate keŋ ɔ be ŋmarase yelee
Korintotena nɛ

¹ Tɔne kei lee maŋ Pɔɔl ŋon Wurubuarɛ be baake lee ɔ kegyaebii man nyi me kaa yɛɛ ɔ kpilale nɛ, na de dɔɔ Sositene gyaŋ. ² Dɛɛ ŋmarase ke dee yelee ɛmɛɛ Kristotena dikpii keŋ ɛ kyaa Korinto donɔɔ man, na baŋ pou be kyaa yenaŋ kamaɛ te bɛɛ som de Gbɛŋgyoo Yesu Kristo ŋon ɔ yɛɛ daa na wɔ pou Gbɛŋgyoo e nɛ. Wurubuarɛ te tɛɛ Kristo Yesu dɔɔ baake ŋon te ɔ gberaa ayimɛɛ lee ɛ wose man te ɔ desina ŋon see fa ɔ wose.

³ De kya Wurubuarɛ na de Gbɛŋgyoo Yesu Kristo baa mo be bɛrɛɛ boele ŋon, na baa fa ŋon wosefɛɛrɛŋ. ⁴ Debaŋ kamaɛ keŋ mɛɛ fane na, mɛɛ fa Wurubuarɛ karaŋ lee mena keŋ ɔ be tɛɛ de Gbɛŋgyoo Kristo Yesu dɔɔ mo ɔ bɛrɛɛ boele ŋon nɛ dɔɔ. ⁵ Lee mena keŋ ɛmɛɛ na Kristo be yɛɛ nɔɔdokolon dɔɔ, Wurubuarɛ te hiraa ŋon gbɛɛ kamaɛ man. ɔ te yeli ɛ ta gyeŋ kekolosi te ɛ nyiŋa nyansa mɔ kpu. ⁶ Nawolo nyi Kristo nombia ŋan dee kolosi te ɛ be nyii nɛ, ta gyoo ɛ man nideli. ⁷ Mena dɔɔ debaŋ kei keŋ ɛ kyaa ɛ ne daa de Gbɛŋgyoo Yesu kabese kɔŋ na sibiiyam nɛ, Wurubuarɛ felin kolo anefaŋ daale be kyaa keŋ ɛ te nyiŋa ta ya. ⁸ ŋon gbagba waa yela ɛ ka seŋ keŋkeŋ kelii ɔto, keŋ nyi nombiikum kamaɛ be gyae ke doo ɛ man ya kelii wee keŋ de Gbɛŋgyoo Yesu Kristo waa bese kɔŋ. ⁹ Wurubuarɛ ŋon ɔ bɛɛ lee ɔ nombia wɔle ya nɛ baake na ŋon nyi ɛ kaa yɛɛ nɔɔdokolon na ɔ bu Yesu Kristo ŋon ɔ yɛɛ de Gbɛŋgyoo e nɛ.

Kristotena ne kale na dɔŋa

¹⁰ Me tebia Kristotena, me ta mo de Gbɛŋgyoo Yesu Kristo yelee mee doo ŋon teree nyiaa, ɛ popou ɛ yako

nombii sɛɛ dɔŋa na kekpase be kɔŋ ɛ man ya. ɛ yɛɛ nɔɔdokolɔŋ lee ɛ nyeeman nombia na ɛ kekolosi pou man. ¹¹ Me tebia, balaŋ baale ta lee Koloe dekpalaŋ man kaa yako maŋ nyi kale doo ya nsana. ¹² Nombii keŋ doo yɛna nyi ɛ be dana nɔɔdokolɔŋ ya. Nawolo nyi ɛ man baale kpa, “Be silana Pɔɔl bo,” te baale mɔ kpa, “Be silana Apolo bo,” te baale mɔ kpa, “Be silana Pita bo.” Mena mɔ te baale mɔ kpa, “Kristo te be silana.” ¹³ Mɛɛ bɔɔse ŋon baa nyiaa, dɛɛ tale kpase Kristo? Pɔɔl te be gyɔɔwɔ sakaa ɔpaŋdaŋ dɔɔ fa ŋon? Yaa maŋ Pɔɔl yele maŋ te be sɔɔ ŋon Wurubuarɛ loŋ? ¹⁴ Mɛɛ do Wurubuarɛ nɔɔ nyi lee Krispuse na Gayose wɔle na, ma te sɔ ŋolo Wurubuarɛ loŋ ya. ¹⁵ Lee mena dɔɔ ŋolo be tale yako nyi, be sɔɔ e Wurubuarɛ loŋ bo lee ma yele man ya. ¹⁶ Mɛɛ tɔɔse mɔ nyi me sɔɔ Setefanase na ɔ dekpalaŋmantena Wurubuarɛ loŋ. Lee kɛwɔ wɔle na, mɔɔ ne tɔɔse nyi me sɔɔ ŋolo Wurubuarɛ loŋ bela ya. ¹⁷ Nawolo nyi Kristo te kpila maŋ nyi me kaa sɔ balaŋ Wurubuarɛ loŋ ya. Mɔna ɔ kpila maŋ bo nyi me kaa kolosi ɔ nombia kpaakpaa ŋan. Me ta mo denibalaŋ nyansa kolosi nombia kpaakpaa ŋenaŋ ya. Nyi meŋ moo denibalaŋ nyansa kolosi nombia kpaakpaa ŋenaŋ nɛ, nafa Kristo yeŋ keŋ ɔ ba yem ɔpaŋdaŋ dɔɔ nɛ wose man nombia be gyae ke yɛɛ nɔɔdɔŋ ya.

Kristo yɛna Wurubuarɛ dɔŋ na ɔ nyansa

¹⁸ Kristo ɔpaŋdaŋ dɔɔ yeŋ keŋ nombia yɛɛ diyiŋ nombia ŋa fa balaŋ baŋ bɛɛ yoo Wurubuarɛ gbɛɛ man nɛ, mɔna daa baŋ Wurubuarɛ ne lɛɛ da nyee nɛ dɔɔ ŋe yɛɛ Wurubuarɛ dɔŋ ke fa daa. ¹⁹ Nawolo nyi Wurubuarɛ nombia aŋmaraseŋ see ŋan ne yako nyiaa,
 “Maa yela nyansatena baŋ nyansa ke yɛɛ yakaa,
 na maa yela baŋ be sia be kare nɛ,

mɔ sia kekara keŋ ke yɛɛ yakaa.”

²⁰ Nyi akpaa nnɛ te doo na, kenan na tɛɛle kei dɔɔ nyansatena na tɔne gyeŋara na nombia gyeŋara ban daserjæ yɛna alerj Wurubuarɛ siaman? Wurubuarɛ ta lese wola nyi tɛɛle kei dɔɔ nyansa yɛɛ diyinj nombia ŋa ɔ siaman. ²¹ Nawolo nyi Wurubuarɛ nyansa man na, ɔ yɛɛ ke nyi balan be gyae baa tale mo ban gbagba be nyansa gyeŋ e ya. Mena dɔɔ ke yɛɛ Wurubuarɛ kegyaebii nyi waa ta na nombia kpaakpaa ŋan dee kolosi te balan kpa ŋe yɛɛ diyinj nombia ŋa nɛ dɔɔ lɛɛ balan ban baa lɛɛ ŋa di nɛ nyee. ²² Gyudatena ne gyae gyakolonj nombia bo baa naa, te Girikitena mɔ ne gyae nyansa nombia bo baa nyii. ²³ Mɔna daa ne kolosi Kristo ŋon bɔɔ gyɔ e sakaa ɔpanɗarj dɔɔ nɛ wose man nombia bo. Mena nombia ŋenanj yɛɛ ban nombia ŋa fa Gyudatena, te ŋe yɛɛ diyinj nombia ŋa fa balan ban ba te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ. ²⁴ Te balan ban pou Wurubuarɛ be baake nɛ dɔɔ, be yɛɛ Gyudatenawɔ o, yaa ba te yɛɛ Gyudatenawɔ ya nɛ, Kristo yɛna Wurubuarɛ doŋ na ɔ nyansa fa wɔ. ²⁵ Nawolo nyi Wurubuarɛ nyansa keŋ deniwalanj bee bu ke ya nɛ, keŋ kela na deniwalanj nyansa, te ɔ doŋ keŋ deniwalanj bee bu ke ya nɛ, keŋ kela na deniwalanj doŋ. ²⁶ Me tebia, ɛ tɔɔse mena keŋ ɛ doo pɛte Wurubuarɛ be baake ŋon nɛ. Nawolo nyi deban kenan na, na ɛ popou yɛna siakaralatena balan siaman ya, te na ɛ popou mɔ yɛna balan dinaana balan siaman ya, te na ɛ popou mɔ yɛna gyoorobia ya. ²⁷ Mɔna balan ban tɛɛle kei dɔɔ balan ne kɛɛ wɔ nyi be yɛɛ ayinɗenawɔ nɛ, ban te Wurubuarɛ lesewɔ te ɔ moo wɔ do siakaralatena desɛŋ. Mena mɔ te balan ban tɛɛle kei dɔɔ balan ne kɛɛ wɔ nyi bɔɔ dana doŋ ya nɛ, ban te Wurubuarɛ lesewɔ te ɔ moo wɔ do ban be dana doŋ nɛ desɛŋ. ²⁸ Balan ban tɛɛle kei dɔɔ balan ne kɛɛ wɔ nyi ba tekaboena ya, yaa bɔɔ tan tɔnɔɔ

ya, te bɔɔ ne kala wɔ mɔ do kolo man ya nɛ, ban te Wurubuarɛ lesewɔ. ɔ te yɛɛ mena yela balan ban tɛɛle kei dɔɔ balan ne bu wɔ nyi ban yɛna balan nɛ, te yɛɛ yakaa. ²⁹ ɔ yɛɛwɔ mena na ka wola nyi, ɲolo be tale gyina ɔ wose adido Wurubuarɛ siaman ya. ³⁰ Nawolo nyi ɲon Wurubuarɛ ye le la te daa na Kristo Yesu yɛɛ dokoloɲ. Te de nyansa pou lee ɲon Kristo gyan. ɲon ye le la te de gbɛɛneɲ teneewɔ Wurubuarɛ siaman, te da bese balan ban ɔ be tɔ da nyeeman kom te ɔ gberaa da ayimɛɛ pou lee da wose man. ³¹ Mena dɔɔ ɲgba mena keɲ Wurubuarɛ nombia aɲmaraseɲ see ne yako nɛ nyiaa, “Nyanɲ walaɲ ɲon nyanɲ ke gyɔ n konɔɔ lee kolo dɔɔ na, kaboena nyi nya gyɔ n konɔɔ lee kpene keɲ Wurubuarɛ be yɛɛ fa neɲ nɛ dɔɔ.”

2

¹ Me tebia, deban keɲ mɔɔ kɔɲ ε gyan kaa di Wurubuarɛ nombia ɲan wose man adansɛɛ fa ɲon nɛ, ma te kɔɲ kaa wola nyi ma gyeɲ kekolosi yaa ma gyeɲ nyansa kela ε man ɲolo ya. ² Deban keɲ me kyaa ε gyan nɛ, ma te gyae nyi maa gyeɲ kolo kpu na Yesu Kristo na ɔ yeɲ keɲ ɔ ba yem ɔpanɲan dɔɔ nɛ ya. ³ Mena dɔɔ ma moo wose keyɔkɔse na gyakoloɲ na wose keseree kyaa ε gyan. ⁴ Ma kekolosi na me kawola ta lee deniwalan agyueɲ na adao gbɛɛneɲ man ya, mɔna kɛɛ lese doɲ keɲ doo Wurubuarɛ felij ɲon man nɛ debɔɔ bo. ⁵ Na ε be nyiɲ mo ε kelɛɛdi gyakaa deniwalan nyansa dɔɔ ya, mɔna ε ka mo gyakaa Wurubuarɛ doɲ keɲ dɔɔ.

Wurubuarɛ nyansa

⁶ Dɛɛ mo nyansa bo kolosi fa Kristotena ban bɔɔ bee Kristo ɔsom keɲ man nɛ. Na tɛɛle kei dɔɔ nyansa na gyooneɲ ban be doɲ pou ne gyu kɔ ɔto nɛ nyansa yaa de dana dee kolosi ya. ⁷ Wurubuarɛ nyansa keɲ ka weesɛɛ,

te ɔ ba mo ke weese nyi waa mo lese de gyoorobiiri wola pɛte ɔ be yɛɛ kpene kamaɛ nɛ, keɲ te dɛɛ mo kolosi.

⁸ Tɛɛle kei dɔɔ gyoonɛɲ baɲ man ɲolo na ɲolo te nyii nyansa kei man ya. Nyi beɲ nyii ke man na, nafɔ beɲ te gyɔ gyoorobiiri Gbenɲyoo ɲon sakaa ɔpaɲdaɲ dɔɔ ya.

⁹ Mɔna ke yɛɛ kpene keɲ bɔɔ ɲmarase do Wurubuarɛ nombia aɲmarasɛɲ see ɲan man. Be ɲmarasewɔ nyiaa,

“Kpene keɲ sibii te naa ta see ya,

na keɲ deɲele te nyii ta see ya,

na kpene keɲ deniwalaɲ agyueɲ te gyakaa ta ke dɔɔ see ya nɛ,

keɲ te Wurubuarɛ desinawɔ see fa baɲ bɛɛ gyae e nɛ.”

¹⁰ Nawolo nyi Wurubuarɛ te tɛɛ ɔ felij ɲon dɔɔ lese ɔ nombia aweesɛɲ ɲan wola daa. Wurubuarɛ felij ɲonaɲ ne kɛola kpene kamaɛ man, te ɔ gyeɲ Wurubuarɛ nombia dinaana ɲan mɔ man.

¹¹ Amɔte gyeɲa na deniwalaɲ nyeeman nombia kpu na felij ɲon doo ɔtenate man nɛ? Mena mɔ te walaɲ be kyaa keɲ ɔ gyeɲ Wurubuarɛ nyeeman nombia kpu na Wurubuarɛ felij ɲon ya.

¹² Daa dɔɔ, na tɛɛle kei dɔɔ nyansa te Wurubuarɛ faa daa ya, mɔna ɔ felij ɲon te ɔ faa daa na dee nyiɲ nyii Wurubuarɛ nombia dinaana ɲan ɔ ba mo fa daa nɛ man.

¹³ Mena dɔɔ na mena keɲ deniwalaɲ nyansa na wolo nɛ te dɛɛ mo kolosi ya, mɔna nyansa keɲ Wurubuarɛ felij na wolo nɛ, te dɛɛ mo kolosi nombia ɲan fa balaj baɲ Wurubuarɛ felij doo be man nɛ.

¹⁴ Walaɲ ɲon Wurubuarɛ felij be doo ɔ man ya na, ɔ bɛɛ tale lɛɛ nombia ɲan Wurubuarɛ felij ne yako nɛ do ya. Nawolo nyi nombia ɲenaɲ yɛɛ diyiɲ nombia ɲa fa e, te ɔ be gyae waa tale nyii ɲe man ya.

Nawolo nyi Wurubuarɛ felij ɲon waageɲ kooɲ ne tale la yela balaj ne nyii Wurubuarɛ nombia ɲan man.

¹⁵ Walaɲ ɲon Wurubuarɛ felij doo ɔ man nɛ, ɔ ne tale gyeɲ abɔɔ

pou man, mɔna walaŋ kamaɛ bɛɛ tale gyeŋ ɔtenate nombia man ya. ¹⁶ Wurubuarɛ nombia aŋmaraseŋ see ne yako nyiaa,

“Amɔte gyeŋa na de Gbengyoo Wurubuarɛ nyeeman,
na waa wola e nombia?”

Mɔna daa gyeŋ nombia keŋa pou man, nawolo nyi de dana Kristo agyueŋ.

3

Wurubuarɛ tewulɛɛ

¹ Me tebia, debaŋ keŋ me kyaa ɛ gyaŋ nɛ, ma te tale kolosi fa ŋon ŋgba balan baŋ Wurubuarɛ felin doo be man nideli nɛ ya, mɔna me kolosiwɔ fa ŋon bo ŋgba balan baŋ be sia gyakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ dɔɔ nɛ, yaa balan baŋ be sɛɛ be yɛɛ kyokyoosewɔ Kristo man nɛ. ² Yɛɛ yaa ŋgba dide loŋ te ma moowɔ fa ŋon nɛ. Ŋa te yɛɛ weenɛɛ doŋ nyinjan ya, nawolo nyi na ɛ ta bee ta na weenɛɛ doŋ nyinjan ke di ya. Kaa lii na gyɛŋ wee kei koran nɛ, ɛ ta bee ta na ŋe ke di ya. ³ ɛ sɛɛ ɛ yɛɛ ŋgba balan baŋ be loo gyakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ dɔɔ nɛ. Nawolo nyi daaworo na aŋmaareŋ na kale nombia doo ɛ man. Kenan na ŋgba ɛ sɛɛ ɛ yɛɛ ŋgba balan baŋ be loo gyakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ dɔɔ nɛ baa? ⁴ Akpaa ŋolo de yako nyi, “Me silana Pɔɔl bo” te ŋolo mɔ kpa “Me silana Apolo bo” na, ŋgba ɛ sɛɛ ɛ yɛɛ baa ŋgba tɛɛle kei dɔɔ balan nɛ?

⁵ Ke gbagba na, amɔte yɛna Apolo te amɔte yɛna maŋ Pɔɔl mɔ. De popou yɛɛ de kya Wurubuarɛ tewulɛɛ baŋ ɛ be tɛɛ de dɔɔ lɛɛ nyeedoŋ nombia ŋan di nɛ wɔ. Te de man walaŋ kamaɛ dana tom keŋ de Gbengyoo Yesu be fa e nyi waa yɛɛ. ⁶ Wurubuarɛ nombia ŋan dee kolosi nɛ, yɛɛ yaa ŋgba kolo keŋ bɔɔ duu nɛ. Maŋ Pɔɔl duu la, te Apolo mɔ doo ke loŋ, mɔna Wurubuarɛ yele la te ka beewɔ. ⁷ Mena dɔɔ na walaŋ ŋon ɔ be duu, yaa ŋon ɔ

ba do ke loŋ nɛ danaana yele ya, mɔna Wurubuarɛ ɲon ɔ be yeli kɔɔ beɛ nɛ danaana yele. ⁸ Walaŋ ɲon ɔ be duu na ɲon ɔ ba do ke loŋ nɛ, be popou loo gyakaa bo kolo dokolonɔ dɔɔ. Te Wurubuarɛ waa tɔ walaŋ kamaɛ kom lee ɔ tom keŋ ɔ be yɛɛ nɛ dɔɔ. ⁹ Nawolo nyi daa na Wurubuarɛ bom la dɛɛ yɛɛ ɔ tom keŋ. ɛ yɛɛ ɲgba Wurubuarɛ wɔɔ keŋ ɔ ne fare yaa ɔ deni keŋ ɔ ne maa nɛ.

¹⁰ Lee Wurubuarɛ bɛrɛɛ keŋ ɔ ba mo boele maŋ dɔɔ nɛ, me ta see deni keŋ mokɔɔ ɲgba deni maare kpaakpaate ɲon ɔ gyɛŋ ɔ tom nɛ. Keŋte baale mɔ kaŋawɔ bɛɛ maa gyakaa ke dɔɔ. Mɔna kaboena nyi walaŋ kamaɛ waa kɛɛ mena keŋ ɔ ne maa gyakaa nɛ nideli. ¹¹ Yesu Kristo te Wurubuarɛ moowɔ see deni kei mokɔɔ. Mena dɔɔ ɲolo be gyae waa tale see mokɔɔ wɔle kpu na keŋ bɔɔ wulaa see nɛ ya. ¹² Nyi akpaa ɲolo da mo kɔba yayam yaa kɔba wolom yaa boya ɲan ɲe dana koya donɔ yaa daase yaa kaase ma gyakaa mokɔɔ kasee gyanɔbate keŋ dɔɔ nɛ, ¹³ wee dinaa keŋ Kristo waa bese kɔŋ na, baa lese kpene kamaɛ debɔɔ na walaŋ kamaɛ tom keŋ ɔ be yɛɛ nɛ ka lee debɔɔ. Nawolo nyi boalaŋ te baa mo lese kpene kamaɛ debɔɔ. Boalaŋ kenaŋ ne gyaela ka lese tom keŋ walaŋ kamaɛ be yɛɛ nɛ dinɔɔ wola. ¹⁴ Akpaa nyi ɲolo wui abɔɔ ɲan ɔ ba mo ma nɛ te kpaa boalaŋ kenaŋ man ya na, Wurubuarɛ waa tɔ e kom nideli. ¹⁵ Mɔna akpaa ɲolo wui de kpaa na, ɔ te yɛɛ tom leki. Walaŋ ɲonanɔ gbagba dɔɔ Wurubuarɛ waa lɛɛ e, mɔna gyae ke yɛɛ bo ɲgba ɔ kɔlee e bo lee boalaŋ man nɛ.

¹⁶ ɛ ba gyɛŋ nyi ɛmɛɛ gbagba yɛna Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keŋ, te ɔ felinɔ ɲon doo ɛ man yee? ¹⁷ Mena dɔɔ akpaa ɲolo de wɔlɛɛ Wurubuarɛ ɔsom deni dinaa keŋ nɛ, Wurubuarɛ waa wɔlɛɛ ɔtenate mɔ. Nawolo nyi Wurubuarɛ desinaa ɔ deni dinaa keŋ bo see fa ɔ wose, te

εμμε ε γενα ο deni dinaa kenaη.

¹⁸ ε na beo ε wose ya. Akpaa ηolo doo ε man te ο ne κεε ο wose nyi ο γεε siakaralate e τεελε kei δοο na, kaboena nyi waa besena ο wose γεε diyinηe na waa nyinη bese siakaralate gbagba. ¹⁹ Nawolo nyi τεελε kei δοο nyansa γεε diyinη nombia ηa Wurubuarε siaman. Wurubuarε nombia anmarasenη see ne yako nyiaa, “Siakaralatena adao man te Wurubuarε na mo kyanη ω.” ²⁰ Te ba besewo ηmarase see nyiaa, “De Gbenjyoo Wurubuarε gyeη nyi siakaralatena konoo man nombia be dana tɔnɔɔ ya.”

²¹ Mena δοο ηolo na mo ο sia gyakaa deniwalanη δοο, na waa gyina ο wose adido ya, nawolo nyi kpene kamase γεε ε wui. ²² Pɔɔl ο Apolo ο Pita ο τεελε kei ο nyeedonη ο yeη ο debanη kei ο wee daale ο, ηe popou γεε ε wui. ²³ εμμε mo γεε Kristo wui, te Kristo mo γεε Wurubuarε wui.

4

Kristo kpilala

¹ Mena δοο kaboena nyi walanη kamase waa λεε daa do nyi de γεε Kristo kpilalawo, te de γεε balanη banη Wurubuarε ba mo ο nombia dinaana aweesenη ηan do de nyinηmaa man. ² Walanη ηon ο ne κεε ηolo kolo δοο ne, kpene keη kaboena nyi waa γεε γενα nyi, waa di anokoare fa ο gbenjyoo ηon. ³ Te manη δοο akpaa nyi ε man baale yaa balanη woleε baale de bu manη foo na, bεε takaa manη ya. Manη gbagba koranη bee bu ma wose foo ya. ⁴ Me konoo man nombia bee bu manη foo ya, mona kei bεε wolo nyi nombiikum daale be doo me man ya. De Gbenjyoo Yesu γενα ηon ο ne di me nombia. ⁵ Mena δοο ε na barase bu ηolo foo pεte de Gbenjyoo Yesu kekɔη keη kelii ya. ηon ne gyae la ο kaa lese kpene kamase keη weeseε ne deboo, na waa lese walanη konoo man nombia pou deboo. Debanη

kenañ te Wurubuarε waa kελεε walañ kamaε lee ɔ tom wa ayεεη ɔɔɔ.

⁶ Me tebia, εμεε ɔɔ te μεε yako nombia κεηα te ma moo ma wose μεε maa na Apolo wola ηον, na ke yela ε ka gyeη Wurubuarε nombia aηmaraseη see ηαν man. Nombia ηenanη yeηa nyiaa, ε na gbaa nombia ηαν ɔɔ ηmarase see ne ɔɔ ke yeε kolo wɔle ya. Nyi akpaa ε yeε mena na, ε be gyae ε ke keε ηolo nyi ɔ dei kela ɔ ɔɔ ya. ⁷ Amɔte yako na ηον nyi ε kela ε tebia? Woη te ε dana keη nyi na Wurubuarε faa na ηον ya? Te akpaa Wurubuarε faa na ηον na, weera te ε ne gyina ε wose adido ηgba na ηον faa na ηον ya ne?

⁸ ε gyeη nyi ε taη ke wulaa nyiη kpene kamaε keη ne hia ηον? Te ε gyeη nyi ε taη wulaa nyiη ε wose? ε gyeη nyi ε taη lee de wɔle di gyoori keη daa σεε de yeε balañ yakaa nyibaηwɔ? Nafɔ me gyaewɔ nyi yaa bese gyooneη, na daa mɔ ke di gyoori kpu na ηον. ⁹ Nawolo nyi ne yeε maη ηgba Wurubuarε ta mo daa Kristo kpilala baη see wɔle wɔle, ηgba balañ baη ɔɔ doo daale man ya, te ɔɔ lese wɔ see nyi baa ko balañ man ne. De ta bese kpene keη teεle kei ɔɔ balañ na Wurubuarε kpilala baη be kyaa adido ne pou ne keε. ¹⁰ Lee Kristo ɔɔ daa yeε ayiηtenawɔ, mɔna εμεε te teε Kristo ɔɔ bese siakaralatenā. Daa be dana doη ya, mɔna εμεε dana doη. Balañ ne bu ηον, mɔna daa ɔɔ ɔɔ ne bu daa ya. ¹¹ Mo kaa lii naη gyeη kei ne, de doη na de tanam na da loηboaneη! De doo abɔɔ akyekpeε man, te bee tuku daa yeη yeη te daa gbagba mɔ be dana dekyae ya. ¹² Deε mo daa gbagba nyiηmaase yeε tom nideli. Akpaa balañ de falaa daa na, daa na sola Wurubuarε beρεε bo fa wɔ. Akpaa be naase daa diyem na, deε yeε kakyen seη kelii ɔto. ¹³ Akpaa be wɔleε da yele na, deε mo nɔɔwoya kpaakpaa nyiηan tiranɔɔ fa wɔ. Kaa lii naη gyeη wee

kei nε, de ta bese tεεle kei dɔɔ abɔɔ ayimεε nyiŋan, na walaŋ kamaε dufuŋ.

¹⁴ Mɔɔ ne ŋmarase nombia keŋa na maa mo do ŋon deŋeŋ ya, mɔna mεε faree ŋon bo ŋgba me bia kpaakpaa nε. ¹⁵ Akpaa de kɔŋ nyi ε dana balaŋ baŋ baa kεε ε dɔɔ Kristo man ŋgba balaŋ kakpoŋse kufu (10,000) koran na, ε be dana kyaɔ burum mena ya. Nawolo nyi Kristo man dɔɔ me ta bese ε kya lee debaŋ keŋ mɔɔ yako ŋon nombia kpaakpaa ŋan nε. ¹⁶ Mena dɔɔ mεε sola ŋon nideli nyi yaa kasee me dinɔɔ. ¹⁷ Kei dɔɔ te mee kpila me bu Timoti ŋon mεε gyae e, te ɔ ne di anokoare Kristo man nε ε gyaŋ. ŋon ne gyae la ɔ kaa tɔɔse ŋon me gbεeneŋ ŋan mεε mo sila Kristo Yesu te mεε mo wola Kristotena akpiise ŋan man yenaŋ kamaε nε.

¹⁸ ε man baale ne yεε konɔɔyuy ŋgba mɔɔ gyae maa tekaa bese kɔŋ ε gyaŋ bo ya nε. ¹⁹ Mɔna akpaa de Gbeŋgyoo de sεε na, be gyae ke kyare ya maa bese kɔŋ ε gyaŋ. Balaŋ baŋ bεε yεε konɔɔyuy nε, na be nombia ŋan bee kolosi nε ŋaageŋ te mεε gyae me kaa nyii ya, mɔna mεε gyae me kaa naa doŋ keŋ be dana bεε yεε mena nombia keŋa nε. ²⁰ Nawolo nyi Wurubuarε gyoorobiiri keŋ nombia ba seŋεε kekolosi yaa nɔɔwoya ŋaageŋ dɔɔ ya, mɔna ka seŋae Wurubuarε doŋ keŋ dɔɔ. ²¹ Worŋti te ε ne gyae? ε ne gyae nyi maa mo dambila kɔŋ ε gyaŋ yaa, maa mo balaŋ kegyae na konɔɔ kefεε bo kɔŋ.

5

Kristotena baale ne yεε kewɔlεε nombia

¹ Balaŋ te yeli me te nyii nyi kafon kum daale dinɔɔ ta gyoo ε man, keŋ ε man baale gba ne doo na be kyaɔ wεεla. Mena dinɔɔ kum kei be doo banεε somra man gba koran ya. ² Mɔna ke dana ŋon gyon te ε ne gyina ε wose adido. Nafɔ kaboena bo nyi nombia ŋenaŋ dεε

takaa ḡon na ke yEE ḡon desEḡ, na E ka lese walaḡ ḡon ɔ be yEE mena nombia ḡenaḡ dinɔɔ nE lee E dikpii keḡ man. ³ Doo nyi maḡ gbagba be kyaa E gyaḡ koran ya nE, me konɔɔ man na me kyaa E gyaḡ. Mena dɔɔ me taḡ ke wulaa bu walaḡ ḡon ɔ be yEE mena nombia nkaranḡkaranḡ ḡenaḡ nE fɔɔ lee de Gbenḡgyoo Yesu yele man, ḡgba maḡ gbagba kyaa E gyaḡ bo nE. ⁴ Debaḡ keḡ EMEE Kristotena E gyaḡee de Gbenḡgyoo Yesu yele man, te me konɔɔ man na me kyaa E gyaḡ, te de Gbenḡgyoo Yesu doḡ keḡ doo E man nE, ⁵ E mo mena walaḡ ḡonaḡ do ɔbɔnsam nyinḡmaa man, na waa naase ɔ wosenaane diyem, na WurubuarE kenyinḡ lEE ɔ nyee de Gbenḡgyoo wee ɔtomante keḡ man.

⁶ Mena keḡ E na wola E wose nE be dei ya. E ba gyeḡ nyi bodobodo tee kyomii ne yele la te bodobodo na koro yee? ⁷ Mena dɔɔ E lese bodobodo tee keḡ seḡEE fa dukum nE lee E wose man, na E ka bese bodobodo bilinḡ keḡ tee be doo ke man ya nE. Dinɔɔ kei kaboela na ḡon. Nawolo nyi be ta mo Kristo ḡon ɔ yEE da nyeekeleEE nambu e nE deesi. ⁸ Mena dɔɔ tekaboena nyi dEE mo bodobodo keḡ tee doo ke man nE, di da nyeekeleEwee dinaa keḡ ya. Tee keḡ ne yeli bodobodo na koro nE, seḡEE fa nombiakumEE na akpanyanḡnyanḡ keyEE. Mɔna E yela dEE mo bodobodo keḡ tee be doo ke man ya nE, di da nyeekeleEwee dinaa keḡ. Bodobodo kei mɔ seḡEE fa nombia kpaakpaa na anokoare keḡ.

⁹ Me te wulaa ḡmarase tɔne yelee ḡon nyi, E na mo E wose do na balaḡ kafonḡtena ya. ¹⁰ Mɔna na tEEle kei dɔɔ balaḡ baḡ bEE yEE kafonḡ, na baḡ be dana sibii, na ḡmEElatena na banEE somra yaa me dana ya. Nyi akpaa mena balaḡ kewɔ yaa me dana na, kenaḡ na nafɔ kaboena nyi yaa lese E wose lee tEEle kei dɔɔ pou. ¹¹ Mɔna kpene keḡ mɔɔ ḡmarase yelee ḡon yEḡna nyi, akpaa ḡolo ne baake ɔ wose nyi Kristo walaḡ, te ɔ sEE ɔ ne yEE kewɔleE

nombia, yaa ɔ dana sibii yaa ɔ na som bane yaa ɔ ne wɔlɛɛ balan yele, yaa ɔ yɛɛ solonɣyɔɔre e, yaa ɔ yɛɛ ɣmɛɛlate e na, ɛ wɔɣ ɛ wose lee mena walaɣ ɣonaɣ man. ɛ na dii bom na mena walaɣ ɣonaɣ koraɣ gba ya.

¹² Me won ɣaa la keɣ nyi maa di balan ban ɣa te yɛɛ Kristotenawɔ ya nɛ nombia? Mɔna ɛmɛɛ Kristotena dɔɔ, kaboena nyi yaa di dɔɣa nombia. ¹³ Ban ɣa te yɛɛ Kristotenawɔ ya nɛ dɔɔ, Wurubuarɛ ne gyaɛ la waa di be nombia. Mɔna kaboena nyi yaa yɛɛ ɣgba mena keɣ Wurubuarɛ nombia ɣan ne yako nɛ. Nombia ɣenaɣ yɛna nyiaa, ɛ lese walaɣkum ɣon lee ɛ dikpii keɣ man.

6

Mena keɣ kaboena nyi Kristotena baa desina dɔɣa nsana

¹ Nyi akpaa ɛmɛɛ Kristotena wɔlɛɛwɔlɛɛ de nyiɣ nombia na, weera dɔɔ te ɛ na mo gyu balan yakaa nyibaɣ gyaɣ, te ɛ bɛɛ mo gyu ɛ tebia Kristotena gyaɣ ya? ² ɛ ba gyeɣ nyi ɛmɛɛ Wurubuarɛ balan ne gyaɛ la ɛ ke di tɛɛle kei dɔɔ balan nombia yee? Akpaa nyi ɛmɛɛ ne gyaɛ la ɛ ke di tɛɛle kei dɔɔ balan nombia na, weera dɔɔ te ɛ be tale di ɛmɛɛ gbagba nsana nombia buruburu keɣa ya? ³ ɛ ba gyeɣ nyi daa Kristotena ne gyaɛ la dee di Wurubuarɛ kpilala nombia yee? Akpaa nyi daa ne gyaɛ la dee di Wurubuarɛ kpilala nombia na, kenaɣ na dɔɔ tale di da kekyaabii kei man nombia yee? ⁴ Akpaa nyi mena nombia keɣa doo ya nsana na, won dɔɔ te ɛ na lese balan ban bɔɔ dana dasɛɣae Kristotena siaman ya nɛ nyi baa di ɛ nombia? ⁵ Nombii kei dana desɛɣ! Mena dɔɔ ɛ be dana siakaralate ɣolo ɛ man keɣ waa tale di ɛ nombia fa ɣon yee? ⁶ Mɔna ɛmɛɛ dɔɔ, ɛ ne tale ke samena dɔɣa fa walaɣ ɣon ɔ te yɛɛ Kristo baale e ya nɛ nyi waa di ɛ nombia.

⁷ Ɛ keƐ samena dɔŋa kei nawolo baa nyi Ɛ te yale Ɛ keƐedi keŋ man. Akpaa ŋolo de yƐƐ nombiikum tia neŋ na, woŋ dɔɔ te n bee nyiŋ konɔɔ fa e ya? Yaa akpaa ŋolo da ŋere neŋ do na, woŋ dɔɔ te n bee nyiŋ konɔɔ fa e ya? ⁸ ƐmƐƐ gbagba koran ne yƐƐ nombiakumƐƐ tia Ɛ tebia Kristotena, te Ɛ na ŋere dɔŋa do.

⁹ Mena dɔɔ Ɛ ba gyey nyi nombiakumƐƐyƐƐra be gyae baa nyiŋ gbƐƐ gyoo WurubuarƐ gyoori keŋ man yee? Ɛ na yeli baa beo ŋon ya, nawolo nyi balan ban bƐƐ yƐƐ kafon, na ban bƐƐ som banƐƐ na ban bƐƐ lee be baala yaa be wƐƐla wɔle, na baala ban bee doo na dɔŋa, ¹⁰ na ŋmƐƐlatena na ban be dana sibii na solon nyɔɔra na balan ban bƐƐ wɔƐƐ balan na balan ban bƐƐ mo don lɛo balan abɔɔ nƐ, be gyae baa nyiŋ gbƐƐ gyoo WurubuarƐ gyoori keŋ man ya. ¹¹ Nafɔ na mena te Ɛ man baale mɔ doo. Mɔna WurubuarƐ baake na ŋon, te ɔ faafo ŋon te ɔ desina ŋon see fa ɔ wose. NƐnƐƐ WurubuarƐ te lƐƐ ŋon do nyi Ɛ gbƐƐneŋ tenƐƐ ɔ siaman lee de Gbenjyoo Yesu Kristo na WurubuarƐ felin ŋon yele man.

Tekaboena nyi Kristotena baa yƐƐ kafon ya

¹² “Me dana gbƐƐ nyi maa tale yƐƐ kpene kamaƐ, mɔna na ŋe popou deila fa man ya. Me dana gbƐƐ nyi maa tale yƐƐ kpene kamaƐ, mɔna mɔɔ gyae maa fa kpene kamaƐ gbƐƐ na ke kedi gyoori me dɔɔ ya.” ¹³ WeenƐƐ doo bo fa dubulu, te dubulu mɔ doo bo fa weenƐƐ. Mɔna WurubuarƐ waa kɔŋ kaa wɔƐƐ keŋa pou. Ba te yƐƐ wosenaane bo fa kafon nombia ya, mɔna be yƐƐ ke bo nyi dƐƐ mo som de Gbenjyoo WurubuarƐ. De Gbenjyoo WurubuarƐ tee wosenaane keŋ. ¹⁴ WurubuarƐ tƐƐwɔ ɔ don keŋ dɔɔ gyusu de Gbenjyoo Yesu lee yeŋ man, mena ke te waa ta ɔ don kenan dɔɔ gyusu daa mɔ lee yeŋ man.

¹⁵ Ɛ ba gyeŋ nyi Ɛ wosenaane yEE Kristo gbagba wosenaane yenaŋ daale ke yee? Kaboena nyi maa mo Kristo wosenaane yenaŋ daale ke tina kafonŋe? Korakora, be kɔŋ mena ya. ¹⁶ Ɛ ba gyeŋ nyi walaŋ ŋon ɔ mo ɔ wose tina kafonŋe na, ŋon na e ta bese wosenaane dokolonŋ yee? Nawolo nyi WurubuarE nombia aŋmaraseŋ see ne yako nyiaa, “Alo na ɔ baale baa bese walaŋ dokolonŋ.”

¹⁷ Mɔna walaŋ ŋon ɔ mo ɔ wose fa de Gbenŋgyoo Yesu na, ŋon na e ta bese walaŋ dokolonŋ.

¹⁸ Ɛ lese Ɛ wose lee kafonŋ nombia man. Nombii kamaŋE be kyaa keŋ ne yEE walaŋ wosenaane ayimEE ŋgba kafonŋ nombia nE ya. Nawolo nyi walaŋ kamaŋE ŋon ɔ ne yEE kafonŋ nombia na, ɔ ne yEE dukum bo tia ŋon gbagba wosenaane. ¹⁹ WurubuarE felinŋ ŋon ɔ ba mo fa ŋon te ɔ doo Ɛ man nE, Ɛ ba gyeŋ nyi Ɛ wosenaane yE na ɔ deni dinaa yee? Ɛ be kyaa fa Ɛ wose ya. ²⁰ Nawolo nyi WurubuarE lEE ŋon bo na koya doŋ, mena dɔɔ Ɛ mo wosenaane lese ŋon WurubuarE yele.

7

Yale wose man nombia

¹ NEnEE lee nombia ŋan Ɛ be ŋmarase kaa bɔɔse maŋ nE, keŋ me dana maa yako ŋon yE na nyi, nafɔ dei nyi ŋolo na yale ya. ² Mɔna lee kafonŋ kum dɔɔ nE, kaboena nyi baale kamaŋE waa nyinŋ ɔ wose dɔɔ alo, na alo kamaŋE mɔ ke nyinŋ ŋon gbagba ɔ wose dɔɔ baale. ³ Kaboena nyi baale kamaŋE waa yEE kpene keŋ kaboena nyi waa yEE yale keŋ tEE nE fa ɔ wEEle, na alo kamaŋE mɔ ke yEE mena fa ɔ baale. ⁴ Alo yalale be kyaa ɔ wose dɔɔ ya, mɔna ɔ kyaa bo fa ɔ baale. Mena mɔ te baale yalale kamaŋE be kyaa ŋon gbagba ɔ wose dɔɔ ya, mɔna ɔ kyaa bo fa ɔ wEEle. ⁵ Alo na ɔ baale na bEEse dɔŋa dedoi ya, gyise be bala pou be sEE yEE nɔɔdokolonŋ nyi baa kyaa weeya akalansEE ŋaale

na baa nyiŋ debarŋ fane. Mɔna kenarŋ wɔle na kaboena nyi baa bese kɔŋ dɔŋa gyaŋ bilerŋ, na ɔbɔnsam be nyiŋ gbɛɛ kaa kɛɛse wɔ, nyi keŋ bɔɔ tale kyaŋ ba wose dɔɔ ya.

⁶ Mɛɛ yako ŋon nombia kɛŋa baa ŋgba kpene keŋ doo na ke gbɛɛ nɛ, mɔna ka te yɛɛ mmaraa te mɛɛ fa ŋon ya. ⁷ Nyi balarŋ pou deŋ doo ŋgba marŋ nɛ nafɔ me gyaɛ, mɔna walarŋ kamasɛ dana kpene keŋ Wurubuarɛ be fa e. Ŋolo dana kei, te ŋolo mɔ wui yɛɛ kpoo.

⁸ Dayarase na liala dɔɔ nɛ, nyi beŋ kyaa ŋgba marŋ nɛ keŋ nyi bɔɔ yale ya na nafɔ me gyaɛ. ⁹ Mɔna akpaa nyi bɔɔ gyaɛ baa tale kyaŋ ba wose ya na, dei nyi baa yala. Nawolo nyi be yale na dei kela keŋ baa kyaa na ba wose ke kyaŋ wɔ.

¹⁰ Ala na baala yalala barŋ dɔɔ mɛɛ yako ŋon nyi, alo na bɛɛ ɔ baale ya. Na marŋ ne yako na nombii kei ya, mɔna ka lee de Gbenɣyoo Wurubuarɛ gyaŋ. ¹¹ Akpaa alo de bɛɛ ɔ baale na, kaboena nyi waa kyaa mena. Te akpaa ɔ be gyaɛ waa tale kyaa ya na, kaboena nyi waa bese gyu ɔ baale ŋon gyaŋ na ŋon na e kabese bom. Mena mɔ te tekaboena nyi baale waa bɛɛ ɔ wɛɛle ya.

¹² Te balarŋ akan barŋ mɔ nɛ mɛɛ yako wɔ nyiaa, kei ta lee de Gbenɣyoo Yesu gyaŋ ya mɔna ka lee me gyaŋ, akpaa Kristo baale ŋolo yala na alo ŋon ɔ te yɛɛ Kristo alo e ya, te alo ŋon de sɛɛ nyi waa kyaa ɔ gyaŋ na ɔ na bɛɛ e ya.

¹³ Mena mɔ te akpaa Kristo alo ŋolo yala na baale ŋon ɔ te yɛɛ Kristo baale e ya, te baale ŋon de sɛɛ nyi ŋon na alo ŋon baa kyaa na, alo ŋon na bɛɛ e ya. ¹⁴ Nawolo nyi lee Kristo alo ŋon dɔɔ nɛ, Wurubuarɛ te lɛɛ baale ŋon do. Mena mɔ te lee Kristo baale ŋon dɔɔ nɛ, Wurubuarɛ te lɛɛ alo ŋon do. Na mena ya na, nafɔ ɛ bia barŋ baa yɛɛ balarŋ barŋ ba wose dana ayimɛɛ Wurubuarɛ siaman. Te nɛnɛɛ dɔɔ Wurubuarɛ te lɛɛ wɔ do.

¹⁵ Mɔna akpaa ŋon ɔ bɛɛ lɛɛ Kristo di ya nɛ de bɛɛ nyi ɔ be kyaa yale keŋ tɛɛ ya na, yela e waa ta. Kolo be kyaa keŋ ne tɔ Kristo alo yaa Kristo baale gbɛɛ lee mena nombia keŋa man ya. Nawolo nyi Wurubuarɛ baake daa bo nyi de kaa kyaa wosefɛɛreŋ man. ¹⁶ Alo yalale, sena te nyan ke tale gyeŋ nyi mberem lee nyan dɔɔ na, n baale ŋon waa kaa lɛɛ Kristo di na waa nyin nyeedoŋ kekpa? Yaa baale yalale sena te nyan ke tale gyeŋ nyi mberem lee nyan dɔɔ na, n wɛɛle waa kaa lɛɛ Kristo di na waa nyin nyeedoŋ kekpa?

¹⁷ Mena dɔɔ kaboena nyi walaŋ kamaɛ waa kyan kpene keŋ de Gbenɔgyoo Yesu ba mo boele e nɛ man, na waa kyaa ŋgba mena keŋ nafaɔ ɔ kyaa pɛte Wurubuarɛ be baake e nɛ. Kei yɛna mmaraa keŋ mɛɛ mo fa Kristotena pou yenaŋ kamaɛ keŋ mee gyu nɛ. ¹⁸ Nyi akpaa ŋolo kara ɔ baala wose pɛte Wurubuarɛ baake e te ɔ kaa lɛɛ Kristo di na, kaboena nyi waa kyaa mena. Mena mɔ te akpaa ŋolo te kara ɔ baala wose ya te Wurubuarɛ baake te ɔ kaa lɛɛ Kristo di na, ŋon mɔ waa kyaa mena. ¹⁹ Nawolo nyi n kara n baala wose o, n te kare ya o, keŋ bee hia ya. Kpene keŋ ne hia yɛna nyi walaŋ kamaɛ waa di Wurubuarɛ mmaraase ŋan dɔɔ. ²⁰ Kaboena nyi walaŋ kamaɛ waa kyaa ɔ kekyaabii keŋ man ɔ kyaa pɛte Wurubuarɛ be baake e nɛ. ²¹ Nyi akpaa n yɛɛ gbenji e pɛte Wurubuarɛ baake neŋ na, na yeli ke takaa neŋ ya. Mɔna akpaa nyi n ke tale nyin gbɛɛ, keŋ n ka mo lese n wose lee gbenjiri keŋ man na, yela n sia keyɛɛ. ²² Nawolo nyi walaŋ ŋon ɔ yɛɛ gbenji e pɛte Wurubuarɛ be baake e nɛ, ɔ ta bese gyoo bu Kristo man. Mena mɔ te walaŋ ŋon ɔ ba lee gbenjiri man pɛte Kristo be baake e na, ɔ ta bese Kristo gbenji. ²³ Wurubuarɛ lɛɛ ŋon bo na koya doŋ, mena dɔɔ ɛ na mo ɛ wose bese balaŋ gbenja ya. ²⁴ Me tebia, mena keŋ walaŋ kamaɛ doo pɛte Wurubuarɛ be baake e nɛ,

kaboena nyi waa kyaa mena fa Wurubuarɛ.

²⁵ Dayarase dɔɔ, ma te lɛɛ ta mmaraa daale lee de Gbenɔgyoo Yesu gyan fa wɔ ya. Mɔna mee kolosi bo fa wɔ lee man gbagba me nyansa man, nɔgba walaɔ nɔn de Gbenɔgyoo Wurubuarɛ be wii me waraɔase, te ɔ be yeli ɛ ne lɛɛ man di nɛ.

²⁶ Mo lee gyɛɔ wee kei tɛɛle nombia kedoo dɔɔ nɛ, kpene keɔ mɛɛ gyuen yɛna nyi walaɔ kamaɛ waa kyaa ɔ kekyaabii. ²⁷ Akpaa n te yale na, na bɛɛ yale keɔ ya. Te akpaa n te yala ta ya na, na gyae yale gbɛɛ ya. ²⁸ Mɔna akpaa nyi n yale na, ka te yɛɛ dukum ke ya. Te akpaa alebu mɔ de yale na, ka te yɛɛ dukum ke ya. Mɔna baɔ bɔɔ yale nɛ, baa naa diyem ba kekyaa man. Mena dɔɔ te mɛɛ gyae maa lese nɔn lee ke man.

²⁹ Me tebia, kpene keɔ mɛɛ gyae maa yako nɔn yɛna nyiaa, dɔɔ gyae dɛɛ kyaa tɛɛle kei dɔɔ kyare ya, mena dɔɔ lee gyɛɔ ne gyu nɛ, ɛmɛɛ baɔ ɛ be yale na, ɛ kyaa nɔgba ɛ te yala ta ya nɛ. ³⁰ Balan baɔ bee di walaɔsa nɛ, baa kyaa nɔgba balan baɔ bɔɔ ne di walaɔsa ya nɛ. Balan baɔ bee di gyon nɛ, baa kyaa nɔgba balan baɔ bɔɔ ne di gyon ya nɛ. Te balan baɔ bɛɛ lɛɛ abɔɔ nɛ, baa kyaa nɔgba abɔɔ nɔn bɛɛ lɛɛ nɛ te yɛɛ be wui ya nɛ. ³¹ Balan baɔ bɔɔ mo be sia yakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ keyɛɛ dɔɔ nɛ, baa kyaa nɔgba balan baɔ ba agyuen be yakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ keɔna dɔɔ ya nɛ. Nawolo nyi tɛɛle kei, na ka abɔɔ pou ne gyu ɔto baa.

³² Mɛɛ gyae nyi nafa yaa lee ɛ kayeyɛɛ pou man. Baale nɔn ɔ be dana alo ya na, wa agyuen pou yakaa bo de Gbenɔgyoo Yesu Kristo tom keyɛɛ dɔɔ, lee mena keɔ waa yɛɛ na ɔ nombia ka gyoo de Gbenɔgyoo sia. ³³ Mɔna baale nɔn ɔ be yale dɔɔ, wa agyuen yakaa bo tɛɛle kei abɔɔ dɔɔ, lee mena keɔ waa yɛɛ na ɔ nombia ka gyoo ɔ wɛɛle sia. ³⁴ Lee mena dɔɔ wa agyuen te kpase ala. Mena mɔ

te alo yaa alebu keteŋ ɔ te yala ta ya na, wa agyueŋ gyakaa bo de Gbenɔgyoo Yesu tom keyɛɛ dɔɔ. Lee mena keŋ waa mo ɔ wose pou fa de Gbenɔgyoo, na ayimɛɛ be doo ɔ man ya. Mɔna alo yalale dɔɔ, wa agyueŋ pou gyakaa bo tɛɛle kei abɔɔ dɔɔ, lee mena keŋ waa yɛɛ na ɔ nombia ka gyoo ɔ baale sia.

³⁵ ɛmɛɛ gbagba ɛ deeli dɔɔ te mɛɛ yako nombia keŋa, te yɛɛ nyi mɛɛ tɔ ɔn kolo gbɛɛ bo ya. Mɔna mɛɛ gyae ɛ ke kyaa na ɛ ke yɛɛ kpene keŋ kaboena, na ɛ ka mo ɛ konɔɔ pou fa de Gbenɔgyoo Yesu kekpa. ³⁶ Nyi akpaa baale ɔlo de kɛɛ nyi, ɔ be gyae waa tale kyan ɔ wose kyaa daa alebu ɔn ɔn na e be bake see nyi baa yala dɔŋa ya, te ɔ kɛɛ nyi alebu ɔn ne ɔmɛɛ na, ɛ yela waa kpeo alo ɔn bileŋ. Kei te yɛɛ nombiikum ya. ³⁷ Mɔna walaŋ ɔn ɔn gbagba de yako ɔ konɔɔ man nyi waa tale kyan ɔ wose keŋ ɔlo ta ɔere e ya, te ɔn gbagba ne tale di ɔ wose dɔɔ, te ɔ yɛɛ wa agyueŋ nyi ɔ be gyae waa yala alebu keteŋ ɔn ya na, ɔn mɔ te yɛɛ ke nideli. ³⁸ Mena dɔɔ walaŋ ɔn ɔ yala alebu keteŋ ɔn na, ɔ te yɛɛ ke nideli. Te ɔn mɔ ɔ bɛɛ ɔ te yala alebu keteŋ ɔn ya na, ɔn mɔ ta bese yɛɛ gbaa.

³⁹ Akpaa alo yalale baale kyaa na ɔ sia keŋ ɔ ta yeŋa ta ya na, yale mmaraa keŋ ne bake alo ɔn. Mɔna akpaa ɔ baale ɔn da yem na, gbɛɛ doo nyi waa tale yala baale ɔn ɔn gbagba ne gyae. Mɔna waa kɛɛ nyi baale ɔnonaŋ yɛɛ Kristo walaŋ e. ⁴⁰ Maŋ ma agyueŋ man na, akpaa ɔ kyaa mena ɔ te yale bela ya na, waa di gyon nideli kela, te ma gyeŋ mɔ nyi Wurubuarɛ felin ɔn doo maŋ mɔ man.

8

Bane weenɛɛ

¹ Nɛnɛɛ mɛɛ gyae maa kolosi fa ɔn lee bane weenɛɛ wose man. Ke yɛɛ ampaŋ ke nyi walaŋ kamasɛ gyeŋ

nombia, mɔna mena nombia kagyey kei ne yeli walaŋ ne gyɔ ɔ konɔɔ wola ɔ wose bo, te balan kegyae ne ye le la Kristotena ne tale kyɔ dɔŋa na baa seŋ nideli ba keleɛdi man. ² Akpaa walaŋ na gyuey nyi ɔ gyeŋ nombia nɛ, ɔtenate ba gyeŋ kolo ya. Nawolo nyi ɔ ba gyeŋ ŋgba mena keŋ kaboena nyi waa gyeŋ nɛ ya. ³ Mɔna walaŋ ŋon ɔ ne gyae Wurubuarɛ na, ŋon mɔ te Wurubuarɛ gyeŋ.

⁴ Mena dɔɔ lee bane weenɛɛ kedi wose man nɛ, da gyeŋ nyi bane te yeɛ kolo ke tɛɛle kei dɔɔ ya, te da gyeŋ mɔ nyi Wurubuarɛ dokolon kyaa la. ⁵ Doo nyi beɛneŋ na gbɛngyoona burum kyaa. Nyi akpaa beɛneŋ ban balan ne baake wɔ nyi be gbɛngyoona nɛ kyaa adido bo o, yaa be kyaa tɛɛle kei dɔɔ bo o nɛ, ⁶ daa dɔɔ Wurubuarɛ dokolon koon te de dana. ŋon yeɛna de kya ŋon kpene kamaɛ ba lee ɔ gyaŋ, te ŋon mɔ dɔɔ te de dana nyeedon. Gbɛngyoo dokolon koon mɔ te de dana, ŋon yeɛna Yesu Kristo. ɔ dɔɔ te Wurubuarɛ tɛɛwɔ yeɛ kpene kamaɛ, te ŋon mɔ dɔɔ te de dana nyeedon.

⁷ Mɔna na balan pou gyeŋa na mena nombii kei ya. Nawolo nyi bane nombia ta gyoo be man nideli keŋ nyi akpaa be di mena weenɛɛ keŋa na, ne yeɛ wɔ nyi be te di bane weenɛɛ. Te keŋ ba keleɛdi taŋ don dɔɔ ya nɛ, na ne yeɛ wɔ nyi be ta mo ayimɛɛ tina ba wose. ⁸ Mɔna weenɛɛ be gyae ke tale mo daa benaa na Wurubuarɛ ya. Akpaa de di ŋa o, yaa de te di ŋa ya nɛ, ŋe beɛ wɔlɛɛ daa na Wurubuarɛ nsana ya.

⁹ Mɔna ɛ keɛ ke nideli nyi gbɛɛ keŋ ɛ dana nyi ɛ ke tale di mena weenɛɛ ŋenan nɛ, na bese kateesa fa walaŋ ŋon ɔ keleɛdi taŋ don nɛ ya. ¹⁰ Akpaa walaŋ ŋon ɔ keleɛdi taŋ don ya nɛ de naa nyi nyan ŋon n gyeŋ nombia keŋa kyaa bane deni man n ne dii na, ŋgba n na wola e gbɛɛ baa nyi waa ta di bane dɛɛ weenɛɛ? ¹¹ Mena dɔɔ n nombia kagyey bein gyae ke yela n dɔɔ ŋon ɔ keleɛdi taŋ don

ya, te Kristo ba yem lɛɛ ɔ nyee nɛ, waa yo Wurubuarɛ gbɛɛ man. ¹² Nyi akpaa n yɛɛ dukum kei dinɔɔ tia n dɔɔ ɲon ɔ kelɛɛdi taɲ doɲ ya, te n yeli ɔ konɔɔ man nombia de yɔkɔse lee ɔ kelɛɛdi man nɛ, na n te yɛɛ dukum tia Kristo.

¹³ Mena dɔɔ akpaa nyi bane weenɛɛ ɲan maa di, ne gyae la ke yela me dɔɔ ke yala gyoo dukum man yeyɛɛ na, kenarɲ na mɔɔ gyae maa di ɲa korakora bela ya. Nawolo nyi mɔɔ ne gyae nyi me dɔɔ ke yala gyoo dukum man yeyɛɛ ya.

9

Abɔɔ ɲan kaboena na Yesu kpilale

¹ ɛ ne kɛɛ maɲ nɛ ma te yɛɛ Kristo kpilale e yee? Me doo ɲolo tɛɛ? Ma te yɛɛ walarɲ ɲon mɔɔ naa de Gbenɲgyoo Yesu Kristo na me sia yee? Na ma tom keɲ mɔɔ yɛɛ ɛ man nɛ, yele la te ɛ lɛɛ de Gbenɲgyoo Yesu di yee? ² Akpaa nyi baale bɛɛ lɛɛ maɲ do nyi me yɛɛ Kristo kpilale e ya na, ɛmɛɛ dɔɔ ɛ te lɛɛ maɲ do. Nawolo nyi mena keɲ ɛ be lɛɛ Kristo di te ɛ ɛmɛɛ na e be yɛɛ dokolonɲ nɛ, na lese la wola nyi me yɛɛ Kristo kpilale e.

³ Nombia keɲa te mɛɛ mo tiranɔɔ fa baɲ bɛɛ yako nyi ma te yɛɛ Kristo kpilale e ya nɛ. ⁴ Mena dɔɔ tekaboena nyi baa fa daa weenɛɛ na lon yee? ⁵ Mena dɔɔ tekaboena nyi daa mɔ dɛɛ yala ala baɲ be yɛɛ Kristotenawɔ, na baa ta sila daa ɲgba mena keɲ bee sila Pita na Kristo kpilala akan baɲ, na de Gbenɲgyoo Yesu ɔ naabia baɲ nɛ yee? ⁶ Yaa daa na Banabase daageɲ te kaboena nyi dɛɛ yɛɛ tom, na dɛɛ mo kɛɛ da wose dɔɔ?

⁷ Yoonɔɔte wonɲi ne gyuu na yoo, te ɲon gbagba ne tɔ ɔ wose kom? Yaa wɔɔfarale wonɲi kyaa la keɲ ɔ ne fara wɔɔ, te ɔ bee dii lee wɔɔ kenarɲ man ya? Wonembia

kεεlere wonṭi kyaa la, keṅ ɔ ne kεεle wonembia te ɔ bee di be naane ya?

⁸ Denibalaṅ agyueṅ yaa me dana mee kolosi nombia keṅa yaa? Koa, Wurubuarε mmaraase ṅan mɔ na wolo mena. ⁹ Nawolo nyi be ṅmarasewɔ do mmaraase ṅan Wurubuarε ba mo fa Mosesi nε man nyiaa, “Na bake nunkyue ṅon ɔ ne yεε tom wɔɔman nε nɔɔ, na ɔ be nyiṅ di weenεε ṅan ṅaale ya.” Mena dɔɔ ε gyeṅ nyi nunkyue waraṅase yaa Wurubuarε ne wii nε? ¹⁰ Na daa te Wurubuarε ne yako mena nombia keṅa fa yee? Ayi, daa te be ṅmarase ṅa fa. Nawolo nyi walaṅ ṅon ɔ na boolaa wɔɔ na ṅon ɔ ne gbee weenεε nε, be popou loo gyakaa nyi baa nyiṅ kolo lee wɔɔ keṅ man. ¹¹ Wurubuarε nombia ṅan dɔɔ kolosi fa ṅon nε, ṅe yεε yaa ṅgba abɔɔ ṅan dɔɔ duu ε man nε. Mena dɔɔ akpaa εmεε mɔ ε fa daa tεεle kei dɔɔ abɔɔ na, ta kela ṅon? ¹² Akpaa nyi ε ne kyɔ baale lee gbεε kei man na, tekaboena nyi yaa kyɔ daa kela wɔ yee? Mɔna daa ta mo mena gbεε kei dɔɔ ṅere ṅon ya. De kyaa da wose te da seṅawɔ keṅkeṅ nombia keṅa pou man, na dɔɔ nyiṅ tɔ Kristo nombia kpaakpaa ṅan gbεε ya. ¹³ Mena dɔɔ ε ba gyeṅ nyi balaṅ baṅ bεε yεε tom Wurubuarε ɔsom deni dinaa keṅ man nε, bee nyiṅ be weenεε bo lee botɔɔ yee? Te na botɔɔ keṅ bee deesi fa Wurubuarε nε, te somra baṅ mɔ na nyiṅ be weenεε lee yee? ¹⁴ Mena ke te de Gbenṅyoo mɔ yakowɔ nyiaa, balaṅ baṅ bee kolosi nombia kpaakpaa ṅan nε, kaboena nyi baa nyiṅ be weenεε lee nombia kpaakpaa ṅan kekolosi man.

¹⁵ Mɔna me ta mo mena gbεε keṅ me dana nε, yεε kolo ya. Te mɔɔ ne ṅmarase nombia keṅa fa ṅon, na ke yela ε ke yεε mena abɔɔ keṅa fa maṅ ya. Nyi ma yem gba na dei kela nyi ṅolo ke fa maṅ kolo, keṅ gyae ketɔ maṅ gbεε na mɔɔ nyiṅ gyɔ me konɔɔ wola ma wose lee tom keṅ mεε yεε nε man ya. ¹⁶ Mɔna gbεε be doo nyi maa

wola ma wose lee nombia kpaakpaa keŋa kekolosi doo ya, nawolo nyi me gyae o, ma te gyae ya o, ke yEE kpene keŋ ke taŋ doo nyi maa kolosi nombia kpaakpaa ŋenaŋ. Akpaa ma te yako nombia ŋenaŋ ya na, maa laako. ¹⁷ Nyi akpaa maŋ gbagba kegyaebii man te mee kolosi nombia kpaakpaa keŋa na, maa nyiŋ kom ketɔ. Mɔna akpaa te yEE maŋ gbagba kegyaebii man ya na, kenan na mEE yEE tom keŋ de Gbengyoo Yesu ba mo fa maŋ nyi kaboena nyi maa yEE nE bo. ¹⁸ Woŋ yE na kom keŋ baa tɔ maŋ? Keŋ yE na nyi maa yako nombia kpaakpaa ŋan fa balan keŋ nyi me na lEE kolo ya. Te mɔɔ gyae maa mo gbEE keŋ me dana nombia kpaakpaa keŋa keyako man nE, mo gyae kolo fa ma wose ya.

¹⁹ Doo nyi me kyae ma wose doo keŋ ma te yEE ŋolo gberŋi e koran ya nE, me ta mo ma wose besena gberŋi fa balan pou, na maa nyiŋ yela be man balan burum kekɔŋ Kristo gyan. ²⁰ Akpaa me gyu Gyudatena gyan na, mEE yEE ma wose ŋgba Gyuda baale nE, na maa nyiŋ yela be man balan burum kekɔŋ Kristo gyan. Te akpaa me gyu balan ban be doo Mosesi mmaraa keŋ tEE na, mEE yEE ma wose ŋgba walaŋ ŋon ɔ doo mmaraa keŋ tEE nE, mɔna mɔɔ doo ke tEE ya. MEE yEE mena na maa nyiŋ yela be man balan burum kekɔŋ Kristo gyan. ²¹ Mena mɔ te akpaa me gyu balan ban boɔ doo Gyudatena mmaraa keŋ tEE ya nE gyan na, mEE yEE ma wose ŋgba walaŋ ŋon ɔ be doo mmaraa kenan tEE ya nE. Mɔna ma te yEE walaŋ ŋon mɔɔ doo WurubuarE mmaraa tEE ya. Me doo Kristo mmaraa tEE. MEE yEE mena na maa nyiŋ yela be man balan burum ban boɔ doo mmaraa kenan tEE ya nE kekɔŋ Kristo gyan. ²² Akpaa me lii balan ban ba kelEedi taŋ doŋ ya nE gyan na, mEE yEE ma wose ŋgba ban nE, na maa nyiŋ yela be man balan burum kekɔŋ Kristo gyan. Me ta mo ma wose yEE kpene kamasE fa balan pou, na

maa yEE mena keŋ maa tale nE, na maa nyiŋ yela be man balan burum kekɔŋ Kristo gyaŋ. ²³ WurubuarE nombia kpaakpaa ŋan dɔɔ te mEE yEE keŋa pou, na maŋ mɔ kenyiŋ abɔɔ kpaakpaa ŋan gyae ka lee ŋe man kɔŋ nE.

²⁴ E ba gyeŋ nyi balan burum ne yeu baa lEE yele na, be popou ne yeu mɔna walaŋ dokolonj ne lEE na yele yee? Mena dɔɔ emEE mɔ E kyaŋ E wose na E ke yeu nideli, na E ke nyiŋ yele keyeu keŋ man. ²⁵ Walaŋ kamaSE ŋon ɔ ne desina ɔ wose fa keyeu na, ɔ ne di keyeu mmaraase ŋan pou dɔɔ. ɔ ne yEE keŋa pou bo fa yele keŋ be gyae ke kyare ya nE. Mɔna daa ne yEE Kristo tom keŋ dEE mo nyiŋ yele keŋ gyae ke doo kekpaakekpaa nE bo. ²⁶ Mena dɔɔ mɔɔ ne yeu ŋgba walaŋ ŋon ɔ ba gyeŋ keŋ dɔɔ te ɔ ne yeu nE ya, te mɔɔ ne yoo mɔ ŋgba walaŋ ŋon ɔ ne funjii wa akɔta do felij man yakaa yakaa nE ya. ²⁷ Mɔna maŋ dɔɔ mEE naase ma wose diyem, te mEE yEE ke ŋgba me gberji nE. Na wee daale dekoŋ nyi ma kekolosi Kristo nombia ŋan fa balan taŋ wɔle nE, na bɔɔ lese maŋ see yenaŋ keŋ mɔɔ nyiŋ yele ya.

10

E na kasee Gyudatena dinɔɔ ya

¹ Me tebia, mEE gyae E ke tɔɔse kpene keŋ be tuŋ de naanaɔ baŋ bɔɔ sila Mosesi nE. WurubuarE moo ɔ debuŋta wuu wɔ, te ɔ yela ba gyoowɔ epo yayam keŋ man lee. ² WurubuarE ka mo ɔ debuŋta keŋ wuu wɔ, na ɔ ke yela be ka gyoo epo yayam keŋ man lee nE, nawolo baa nyi be sɔɔ wɔ WurubuarE loŋ baa te ba bese Mosesi silala. ³ Be popou dii weenEE ŋan ba lee WurubuarE gyaŋ kaa yala nE, ⁴ te be popou nyɔɔ loŋ keŋ WurubuarE be yeli kɔɔ lee boe keŋ man nE. Mena boe kenaŋ yeNa Kristo gbagba, ŋon na ɔ kpuE na wɔ ba keta man nE. ⁵ Mɔna

be man balan burum nombia ta gyoo Wurubuarε sia ya, mena dɔɔ ba yekeewɔ leki depampaa dinaa keɲ man.

⁶ Be nombia keɲa pou yεε kpene keɲ dεε kεε na dεε kasee, na dɔɔ yεε nombiakumεε ηgba ban nε ya. ⁷ ε na som bεeneɲ ηgba mena keɲ be man baale be yεε nε ya. Wurubuarε nombia aɲmaraseɲ see yakowɔ nyiaa, “Balan ban tisiwɔ kyakee na bee dii na bεε nyɔɔ, te ba korowɔ bεε yεε nombia nkaran̄karan̄.” ⁸ Mena dɔɔ ε na yεε kafon̄ ηgba mena keɲ bɔɔ yεε kafon̄ nombia, te be man balan kakpon̄se saobatooro (23,000) ba yem wee dokolon̄ nε ya. ⁹ Tekaboena nyi dεε teese Wurubuarε nɔɔman, ηgba mena keɲ be man baale be yεε te ɔ be yeli doma be kaa koe wɔ nε ya. ¹⁰ Tekaboena nyi dεε toron̄ ηgba mena keɲ be man baale ba toron̄, te Wurubuarε be yeli ɔ kpilale ηon ɔ na koe balan nε be kaa koe wɔ nε ya.

¹¹ Mena nombia keɲa pou kɔɲae be dɔɔ na balan ka mo kasee kolo. Te be ηmarase ηa bo see na baa mo faree daa, nawolo nyi de kyaa deban̄ keɲ tεεle kei ne gyu kɔ ɔto nε man. ¹² Mena dɔɔ nyan̄ walan̄ ηon ne yεε neɲ nyi n seɲεε keɲkeɲ nε, kεε n wose nideli keɲ nyi n ba lee yala ya. ¹³ Kekeεsekεε daale te kɔɲa ta ε dɔɔ, keɲ nyi ke dinɔɔ te kɔɲa ta ηolo dɔɔ see ya. Mɔna Wurubuarε ne di ɔ nombia dɔɔ, mena dɔɔ ɔ be gyae waa yela kekeεsekεε keɲ kela ηon nε kekɔɲ ε dɔɔ ya. Te akpaa nyi kekeεsekεε de kɔɲ ε dɔɔ na, waa wola ηon gbεε keɲ ε ka mo seɲ keɲkeɲ na ε ke tale di ke dɔɔ.

¹⁴ Mena dɔɔ me gyoona kpaakpaa, ε lese ε wose lee bεeneɲ ɔsom man. ¹⁵ Mee kolosi baa fa εmεε nyansatena. εmεε gbagba ε gyoo me nombia ηan man na ε ke kεε kpene keɲ mεε yako nε. ¹⁶ Deban̄ keɲ dee di de Gbengyoo weeneε ηan ɔ kpa dee di na dεε mo tɔɔse e nε, leenɔɔ keɲ dεε sola Wurubuarε wosefεereɲ gyakaa ke dɔɔ pεte dεε nyɔɔ lee ke man nε, nawolo baa nyi daa na Kristo

te yɛɛ dokolonɔ lee ɔ fatabo keɲ dɔɔ. Mena mɔ te bodobodo keɲ dɛɛ kpɛlɛɛ fa dɔɲa nɛ, nawolo baa nyi daa na Kristo te yɛɛ dokolonɔ lee ɔ wosenaane man. ¹⁷ Bodobodo dokolonɔ te dɛɛ mo kpala fa dɔɲa, mena dɔɔ daa balaj burum banɔ pou ta bese walaɲ dokolonɔ. Nawolo nyi bodobodo dokolonɔ kenaj te de popou diiwɔ.

¹⁸ ɛ mo kɛɛ Iseraetena. Balaj banɔ bee di weenɛɛ ɲan bɔɔ mo deesi fa Wurubuarɛ nɛ, banɔ na Wurubuarɛ na bese na walaɲ dokolonɔ. ¹⁹ Mena dɔɔ sena yaa me nombia keɲa na wolo baa? Bane yɛɛ kolo ke, yaa weenɛɛ ɲan bɛɛ mo deesi fa bane nɛ yɛna kolo? ²⁰ Koa, kpene keɲ mɛɛ wolo yɛna nyiaa, weenɛɛ ɲan bane somra na mo deesi fa banɛɛ nɛ, te yɛɛ nyi Wurubuarɛ te bɛɛ mo deesi fa ya. Felɲkumɛɛ te bee deesi fa, mena dɔɔ mɔɔ ne gyae nyi ɛmɛɛ na felɲkumɛɛ ke yɛɛ dokolonɔ ya. ²¹ ɛ be gyae ɛ ke tale mo de Gbenɲyoo Kristo leenɔɔ nyɔɔ, na ɛ ka bese mo felɲkumɛɛ mɔ leenɔɔ nyɔɔ ya. Te be gyae ke de nyi ɛ ke di de Gbenɲyoo Kristo nyefale man, na ɛ ka bese ke di felɲkumɛɛ mɔ nyefale man ya. ²² Dɛɛ gyae baa nyi de Gbenɲyoo Wurubuarɛ ka gyenɔ banɔ? Yaa dɛɛ kɛɛ da wose baa nyi de dana don kela e?

²³ “Gbɛɛ doo nyi dɛɛ yɛɛ kpene kamasɛ” mɔna na ɲe popou danaana tɔnɔɔ ya. “Gbɛɛ doo nyi dɛɛ yɛɛ kpene kamasɛ” mɔna na ɲe popou ne gyae la ke yela dɛɛ bee ya. ²⁴ ɲolo na gyae ɲon gbagba wui deeli ya, mɔna waa gyae ɔ tebia wui deeli bo.

²⁵ Naane kamasɛ keɲ bɛɛ yɔɔ kebu man nɛ ɛ ke tale lɛɛ di, mɔna na bɔɔse naane keɲ dalee na ke yela ɲolo konɔɔ man nombia ke yɔkɔse e ya. ²⁶ Nawolo nyi Wurubuarɛ nombia aɲmarasenɔ see ne yako nyiaa “Tɛɛle kei na kpene kamasɛ keɲ doo ke man nɛ pou, yɛɛ de Gbenɲyoo Wurubuarɛ wui.”

²⁷ Akpaa walaŋ ŋon ɔ te yɛɛ Kristo baale e ya de baake ŋon nyi ε kaa di, te ke yɛɛ keŋ ε ke di na, ε gyu ke di mɔna ε na bɔɔse weenɛɛ ŋan dalee na ŋolo konɔɔ man nombia ke yɔkɔse e ya. ²⁸ Mɔna akpaa ŋolo de yako ŋon nyi, “Weenɛɛ keŋa yɛɛ bane dɛɛ weenɛɛ ŋa na,” lee walaŋ ŋon ɔ be yako ŋon nɛ, na balaŋ akaŋ baŋ konɔɔ man nombia dɔɔ ε na di ŋa ya. ²⁹ Na ɛmɛɛ gɔgɔba konɔɔ man nombia dɔɔ ya, mɔna walaŋ ŋon ɔ be yako ŋon nɛ konɔɔ man nombia dɔɔ. Nawolo nyi ŋolo konɔɔ man nombia be gyae ke tale tɔ maŋ gbɛɛ, nyi me na yɛɛ kpene keŋ me dana gbɛɛ nyi maa yɛɛ nɛ ya. ³⁰ Mɔna akpaa me fane fa Wurubuarɛ karaŋ te me di weenɛɛ keŋa na, woŋ dɔɔ te ŋolo waa bu maŋ fɔɔ lee weenɛɛ keŋa kedi dɔɔ?

³¹ Mena dɔɔ kpene kamaɛ keŋ ε ne dii yaa ε ne nyɔɔ, yaa kpene kamaɛ keŋ ε ne yɛɛ na, ε yɛɛ ŋe popou mo lese Wurubuarɛ yele. ³² ε na yeli ε nombia ayɛɛsa ke tɔ Gyuda baale, yaa Giriki baale yaa Kristo walaŋ kamaɛ gbɛɛ ya. ³³ Mena mɔ te mɛɛ yɛɛ kakyen maa yɛɛ kpene kamaɛ, na ka gyoo walaŋ kamaɛ sia lee gbɛɛ kamaɛ man. Nawolo nyi mɔɔ ne gyae maŋ gɔgɔba me deeli ya, mɔna balaŋ pou deeli te mɛɛ gyae, na de Gbenɔgyoo Yesu Kristo ke nyiŋ lɛɛ ba nyee.

11

Mena keŋ kaboena nyi ala baa yɛɛ Wurubuarɛ ɔsom man

¹ ε kasee me dinɔɔ ŋgba mena keŋ maŋ mɔ ne kasee Kristo dinɔɔ nɛ. ² Mɛɛ kelɛɛ ŋon ŋgba mena keŋ ε ne tɔɔse maŋ ε nombia pou man, te ε dana me nombia ŋan mɔɔ wola ŋon man nideli nɛ. ³ Mɔna mɛɛ gyae ε ka gyen nyi baale kamaɛ nyee yɛna Kristo, te alo mɔ nyee yɛna ɔ baale te Kristo mɔ nyee yɛna Wurubuarɛ. ⁴ Mena dɔɔ baale kamaɛ ŋon ɔ ne fane yaa ɔ ne kolosi Wurubuarɛ

nombia balan man, te ɔ mo kolo wu ɔ nyee na ɔ ta do ɔ nyee desɛɲ. ⁵ Mena mɔ te alo kamaɛ ɲon ɔ ne fane yaa ɔ ne kolosi Wurubuarɛ nombia balan man, te ɔ ta mo kolo wu ɔ nyee ya na ɔ ta do ɔ nyee desɛɲ. Na yɛɛ yaa ɲgba ɔ gbee ɔ nyee baa nɛ. ⁶ Nyi akpaa alo bɛɛ gyae nyi waa mo kolo wu ɔ nyee ya na, kenan na kaboena nyi waa tisi ɔ nyee. Te akpaa desɛɲ dana alo ɲon nyi waa tisi ɔ nyee yaa ɔ be tale gbee ɔ nyee ya nɛ, kenan na kaboena nyi waa mo kolo wu ɔ nyee. ⁷ Tekaboena nyi baale waa mo kolo wu ɔ nyee ya, nawolo nyi Wurubuarɛ yɛɛ baale bo ɲon gbagba dinɔɔ man na waa mo lese ɲon Wurubuarɛ gyoorobiiri wola. Mɔna alo dɔɔ ɔ na lese baale gyoorobiiri bo wola. ⁸ Nawolo nyi na baale te Wurubuarɛ lesewɔ lee alo man ya, mɔna alo te ɔ lesewɔ lee baale man. ⁹ Na alo dɔɔ te Wurubuarɛ yɛɛ baale ya, mɔna baale dɔɔ te Wurubuarɛ yɛɛ alo. ¹⁰ Nombia kɛɲa na Wurubuarɛ kpilala ban mɔ dɔɔ nɛ, kaboena nyi alo waa mo kolo wu ɔ nyee na ka wola nyi ɔ doe ɔ baale tɛɛ.

¹¹ De Gbengyoo Yesu siaman na alo be kyaa ɔ wose dɔɔ ya, te baale mɔ be kyaa ɔ wose dɔɔ ya. Be popou kyaa bo fa dɔɲa. ¹² Nawolo nyi ɲgba mena keɲ alo ba lee baale man nɛ, mena mɔ te alo na lolana baale. Te kpene kamaɛ mɔ na lee bo Wurubuarɛ gyan. ¹³ Emɛɛ gbagba ɛ gyoo nombia kɛɲa man kɛɛ. Dei nyi alo waa fane fa Wurubuarɛ keɲ nyi ɔ na mo kolo wu ɔ nyee yee? ¹⁴ Daa gbagba de nombia ayɛɛsa bɛɛ wola daa nyi akpaa baale de tina ɔ nyeenyɔɔse yela te da gyoo kusuu na, ke yɛɛ desɛɲ ke yee? ¹⁵ Mɔna akpaa alo dana nyeenyɔɔse burum na, ne yeli ɔ ne yɛɛ kyeo. Nawolo nyi Wurubuarɛ faa e nyeenyɔɔse dɔɔlon bo nyi ɲe dee wu ɔ nyee. ¹⁶ Akpaa ɲolo ne gyae waa lɛɛ nombia kɛɲa aɲmaaren na, daa na Kristotena akan ban pou nombia ayɛɛsa bɛɛ wolo nyi dɛɛ lɛɛ nombia kɛɲa aɲmaaren ya.

*De Gbenjyoo ween*EE njan ɔ kpa dee di na dEE mo tɔɔse e nE

¹⁷ NENE lee nombia njan mEE gyae maa kolosi fa njon debokeiman nE dɔɔ, mɔɔ ne kELEE njon ya. Nawolo nyi E gyanee E ka som na, bEE mo kolo kpaakpaa kɔn ya. Na bese wɔLEE abɔɔ bo kpu. ¹⁸ Nombii gyanjbate yENA nyi, mee nyii nyi EMEE Kristotena dikpii keŋ de gyanee na E ne kpase kpookpoo, te mEE lEE nombia keŋa njaale di. ¹⁹ Nawolo nyi kaboena nyi kekbase kpookpoo kei dEE kɔn E man, na ke nyiŋ lese baŋ be gbEENEŋ tenEE WurubuarE siaman nE wola. ²⁰ E kyaa gyanee E ke di na, te yEE de Gbenjyoo weenEE te E ne dii ya. ²¹ Nawolo nyi E gyanee E ke di nE, walaŋ kamaSE ne di ɔ wui weenEE bo keŋ E bEE kyaa daa dɔnɔ ya. Tanam na ko baale, te baale mɔ ne dii baa dEEse. ²² E ne yako baa nyi EMEE gbagba be dana akpanjalaŋse njan man E ke di na E ke nyɔɔ yee? Yaa E ne gyae E ke fulu Kristotena dikpii keŋ, na E ka do balan baŋ bɔɔ dana kolo ya nE desEŋ? Woŋ nombia yaa E ne gyae maa yako njon baa? E ne gyae nyi maa kELEE njon? Koa, keŋa man dɔɔ mɔɔ gyae maa kELEE njon ya.

²³ Nawolo nyi kpene keŋ mɔɔ kasee lee de Gbenjyoo Yesu gyan nE, keŋ yaa maŋ mɔ moowɔ mEE wola njon nE. Nelim keŋ baa lese de Gbenjyoo Yesu fa nE ɔ moo bodobodo, ²⁴ te ɔ kefane fa WurubuarE karaŋ taŋ nE ɔ kERE ke te ɔ yakowɔ nyiaa, “Kei yENA ma wosenaane keŋ WurubuarE ba mo fa njon nE. E kyaa yEE kei na E ka mo tɔɔse maŋ.” ²⁵ Mena mɔ te be ke di weenEE njan taŋ nE, ɔ moo leenɔɔ na solon keŋ te ɔ yakowɔ nyiaa, “Kei yENA me fatabo keŋ WurubuarE ba mo yEE nɔɔkebakesee wɔle. E kyaa yEE kei debaŋ kamaSE keŋ E ke nyɔɔ ke nE, na E ka mo tɔɔse maŋ.” ²⁶ Kei nawolo nyi debaŋ kamaSE keŋ E ke di bodobodo kei na E ke nyɔɔ lee leenɔɔ kei man na, E ne di de Gbenjyoo yeŋ keŋ adansEE baa kelii

wee kej waa bese kɔŋ.

²⁷ Mena dɔɔ walaŋ kamaɛ ŋon ɔ ta mo gbɛɛ kpaakpaa di bodobodo kei, na waa nyɔɔ lee de Gbenɣyoo leenɔɔ kei man ya nɛ, na ɔtenate te yɛɛ dukum baa. Nawolo nyi ɔ te bu de Gbenɣyoo wosenaane na ɔ fatabo kej ya.

²⁸ Mena dɔɔ kaboena nyi walaŋ kamaɛ waa gyoo ɔ wose man nideli, pɛna waa di bodobodo kei na waa nyɔɔ lee de Gbenɣyoo leenɔɔ kei man. ²⁹ Nawolo nyi walaŋ kamaɛ ŋon ɔ dii te ɔ nyɔɔ, te ɔ te lɛɛ do nyi de Gbenɣyoo Yesu wosenaane na ɔ fatabo kenaj ya nɛ, na ɔtenate falaa ɔ wose baa. ³⁰ Lee mena dɔɔ te ɛ man balaj burum baale wose yɔkɔsewɔ, te baale mɔ gyoo kaweesse te baale mɔ yekeewɔ nɛ. ³¹ Mɔna nyi akpaa da gyoo da wose man nideli pɛte de di de Gbenɣyoo weenɛɛ ŋan na, Wurubuarɛ be gyae waa bu daa fɔɔ ya. ³² Akpaa de Gbenɣyoo de bu daa fɔɔ na ɔ ne wɔŋ da deŋele bo, na bɔɔ nyiŋ wɔlɛɛ daa kpu na tɛɛle kei dɔɔ balaj akan baj ya.

³³ Mena dɔɔ me tebia, akpaa ɛ kɔŋ kaa gyaŋee ɛ ke di na ɛ kyaa daa dɔŋa. ³⁴ Mɔna akpaa nyi tanam na ko ŋolo na waa di lee ɔ dɛɛ pɛna waa kɔŋ, na ɛ kɔŋ kaa gyaŋee na bɔɔ nyiŋ bu ŋolo fɔɔ ya. Nyi akpaa me kɔŋ na, maa kaa wola ŋon nombia akan ŋan man kpu.

12

Wurubuarɛ felij abɔɔ anefan

¹ Me tebia, mɔɔ ne gyae ɛ ke kyaa kej nyi ɛ ba gyeŋ kolo lee Wurubuarɛ felij abɔɔ anefan ŋan wose man ya.

² ɛ gyeŋ nyi deban kej ɛ doo wiase man kej ɛ te lɛɛ ta Wurubuarɛ di ya nɛ, ɛ yela ba beo ŋon gyu bɛɛneŋ gyaŋ. Bɛɛneŋ kɛwɔ mɔ bɛɛ fa nyeedoŋ ya. ³ Mena dɔɔ mɛɛ gyae ɛ ka gyeŋ nyi walaŋ ŋon Wurubuarɛ felij doo ɔ man nɛ, ɔ be gyae waa tale yako mmusuo nombia gyakaa Yesu dɔɔ ya. Te ŋolo mɔ be kyaa waa tale yako nyi Yesu yɛna ɔ

Gbenyoo, kej nyi Wurubuarε felij be doo otenate man ya.

⁴ Wurubuarε felij ηon abɔɔ anefan kyaa kpookpoo, mɔna ηe popou lee Wurubuarε felij dokolon ηonan gyan. ⁵ Wurubuarε ɔsom tomse kpookpoo kyaa, mɔna de Gbenyoo dokolon ηonan yaa dεε yεε fa. ⁶ Tomse kpookpoo mɔ kyaa, mɔna Wurubuarε dokolon ηonan ne faa na ɔ balan donj te bεε mo yεε ηe popou.

⁷ Wurubuarε felij ηon ne faa na Kristo walan kamaε donj daale dinɔɔ, na waa mo yεε tom Kristotena dikpii kej man na ke de fa be popou. ⁸ Wurubuarε felij ηonan ne fa ηolo nyansa kej waa mo kolosi nombia, te ɔ ne fa ηolo mɔ nombia kagyen. ⁹ Mena Wurubuarε felij dokolon ηonan ne ye le ηolo Wurubuarε keλεεdi ne yεε donj, te ɔ ne fa ηolo mɔ donj kej waa mo kyɔ kawese. ¹⁰ Wurubuarε felij ηonan ne faa na ηolo donj kej waa mo yεε gyakolon nombia, te ɔ ne fa ηolo mɔ donj kej waa mo kolosi Wurubuarε nombia. ηon ne ye le ηolo ne tale gyen nyi nombii daale lee Wurubuarε gyan yaa ke ta lee Wurubuarε gyan ya. ηon ne faa na ηolo deise kpookpoo kekolosi, te ηon ke ne faa na ηolo mɔ deise kpookpoo man kalese. ¹¹ Mena abɔɔ keηa pou yεε Wurubuarε felij dokolon ηonan tom ke, te ɔ ne fa walan kamaε lee ηon felij ηonan gbagba kegyaebii man.

¹² Deniwalan wose yεε dokolon, mɔna ke dana yenaase kpookpoo burum. Doo nyi ke dana yenaase kpookpoo burum koran nε, ηe popou ne bom la yεε deniwalan wosenaane dokolon. Mena ke te Kristo mɔ doo. ¹³ Daa Kristotena pou na Gyudatena na Girikitena na gbeηa na ban be kyaa ba wose dɔɔ nε pou, Wurubuarε felij dokolon ηonan te ba moowɔ sɔ de popou Wurubuarε lonj. ηon moona daa bom te de popou bese Kristo wosenaane

dokolon keŋ. Keŋte de nyiŋa felin dokolon ŋonan, te ɔ ne yɛɛ tom de popou man.

¹⁴ Na yenaŋ dokolon ne yɛɛ na deniwalaŋ wose keŋ pou ya, mɔna yenaase kpookpoo ŋan pou bom la yɛɛ wosenaane dokolon. ¹⁵ Akpaa nae de yako nyi, “Ma te yɛɛ nyiŋmaa ya mena dɔɔ mɔɔ kpuɛ wosenaane keŋ man ya na,” kei gyae ke tale lese nae keŋ lee wosenaane kenan man? ¹⁶ Te akpaa deŋele de yako nyi, “Na maŋ yɛna sibii ya mena dɔɔ mɔɔ kpuɛ wosenaane keŋ man ya na,” keŋ nawolo baa nyi kɔɔ kpuɛ wosenaane keŋ man yee? Kei gyae ke tale lese deŋele kenan lee wosenaane man? ¹⁷ Nyi akpaa wosenaane keŋ pou deŋ yɛɛ sibii ke na, sena te wosenaane keŋ gyae ke yɛɛ na ke nyii kolo? Te akpaa wosenaane keŋ pou deŋ yɛɛ deŋele ke na, sena te wosenaane keŋ gyae ke yɛɛ na ke wɔŋ nyii? ¹⁸ Mɔ n kɛɛ na, Wurubuarɛ moo wosenaane kpookpoo ŋan pou bo bom yɛɛ wosenaane dokolon, lee ŋon gbagba kegyaebii man. ¹⁹ Nyi wosenaane yenaase kpookpoo ŋan pou deŋ yɛɛ wosenaane yenaŋ dokolon na, nafaɔ ke gyae ke yɛɛ gyakolon. ²⁰ Mɔna ŋgba mena keŋ ke doo nɛ, wosenaane yenaase ŋan pou boe mɔna wosenaane keŋ pou yɛɛ dokolon.

²¹ Sibii be gyae ke tale yako nyiŋmaa nyi, “N be dana tɔnɔɔ fa maŋ ya,” te nyee mɔ be gyae ke tale yako nae nyi, “N be dana tɔnɔɔ fa maŋ ya.” ²² Mɔna wosenaane yenaase ŋan dɛɛ kɛɛ nyi ŋe taŋ doŋ ya nɛ, nyi ŋɔɔ doo wosenaane man ya nɛ nafaɔ wosenaane be gyae ke tale yɛɛ kolo ya. ²³ Te wosenaane yenaŋ keŋ de bee bu ke ya nɛ, keŋ gba te dɛɛ ko da wose na ke. Wosenaane yenaŋ keŋ daa ne kɛɛ nyi ke bee hia nideli ya nɛ, keŋ gba te dɛɛ kɛɛ ke dɔɔ nideli. ²⁴ Da wosenaane yenaase ŋan dɛɛ kɛɛ nyi ŋe dana kyeo nɛ, be doo nyi dɛɛ kɛɛ ŋe dɔɔ mena ya. Mɔna Wurubuarɛ ta mo wosenaane yenaase ŋan pou

towaa, te ɔ moo obuo fa ɲan nafaɔ ɲɔɔ taɲ obuo ya nɛ. ²⁵ ɔ yɛɛ ke mena na kekpase be nyiɲ doo wosenaane yenaase kpookpoo ɲan man ya, mɔna wosenaane yenaɲ kamase dɛɛ kɛɛ ke dɔɔ dɔɔ nideli. ²⁶ Akpaa de kɔɲ nyi wosenaane yenaɲ daale ne naa diyem na, akaɲ ɲan pou mɔ ne naa diyem kpu na ke. Mɔna akpaa de kɔɲ nyi wosenaane yenaɲ daale de nyiɲ yele na, ne yɛɛ yenaase akaɲ ɲan mɔ pou gyɔɲ.

²⁷ Nɛnɛɛ ɛ popou bom la yɛɛ Kristo wosenaane keɲ, te ɛ man walaɲ kamase yɛɛ ɔ yenaɲ daale ke. ²⁸ Kristotena dikpii keɲ man nɛ, Wurubuarɛ ta see dibiasɛ ɲaale. Gyangba nyibaɲ yɛna Kristo kpilala baɲ. Baɲ be gyakaa balate yɛna Wurubuarɛ akpeɲkpeɲgyɔɔra, te baɲ be gyakaa batorote yɛna baɲ bɛɛ wola Wurubuarɛ nombia ɲan nɛ. Baale mɔ yɛna baɲ bɛɛ yɛɛ gyakolonɲ nombia, te baale mɔ yɛna baɲ bɛɛ kyɔ kaweesɛ, te baale mɔ yɛna baɲ bɛɛ kyɔ be tebia. Baale mɔ yɛna siamantena baɲ bɛɛ kɛɛ nyi nombia ɲan pou bɛɛ yɛɛ nɛ ne gyu nideli. Te akaɲ baɲ yɛna baɲ bee kolosi deise kpookpoo nɛ. ²⁹ N kɛɛ na, na be popou yɛna Kristo kpilala ya. Na be popou yɛna Wurubuarɛ akpeɲkpeɲgyɔɔra ya. Na be popou yɛna wolala ya. Na be popou ne yɛɛ na gyakolonɲ nombia ya. ³⁰ Na be popou ne kyɔɔna kaweesɛ ya. Na be popou ne kolosina deise kpookpoo ya. Na be popou mɔ na lesena deise kpookpoo man ya. ³¹ Mɔna ɛ yela ɛ sia keyase Wurubuarɛ abɔɔ anefajɲ dinaana ɲan ɲa kela kɛɲa nɛ dɔɔ. Nɛnɛɛ maa wola ɲon nombia kpaakpaa ɲan ɲa kela kɛɲa nɛ pou.

13

Kegyae

¹ Nyi akpaa mɛɛ tale kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo yaa Wurubuarɛ kpilala dei, te balajɲ kegyae be doo me man

ya na, kenan̄ na ma kekolosi pou yɛɛ ɲgba dowuro yaa akpaakpaase ɲan ɲɛɛ yɛɛ yeesa yakaa bo nɛ. ² Akpaa me yɛɛ Wurubuarɛ dekpɛɲkpɛɲgyɔɔre e, te maa tale naa Wurubuarɛ nombia aweesen̄ ɲan na maa yako, te ma gyeɲ nombia pou te me dana kelɛɛdi kpaakpaate keɲ maa tale mo kulii bulase, te balan̄ kegyae be doo me man ya na me yɛɛ yakaa. ³ Mena mɔ te akpaa ma mo abɔɔ ɲan pou me dana nɛ fa ayematena, te ma mo ma wosenaane fa nyi baa too, te balan̄ kegyae be doo me man ya na ɲan pou mɔɔ yɛɛ nɛ yɛɛ yakaa.

⁴ Nyi n ne gyae walan̄ na n ne nyiɲ konɔɔ fa e, te n ne wii ɔ waran̄ase mɔ. ɔ kolo bɛɛ bere n sia ya te n bɛɛ wola n wose ya, te n bɛɛ kɛɛ n wose nyi n kela e ya. ⁵ Nyi akpaa n ne gyae walan̄ na, n bɛɛ yɛɛ e abɔɔ ɲan tekaboena nɛ ya, te n bɛɛ gyae nyi nyan̄ nyaager̄ wui ke de na ɲon wui ke wɔlɛɛ ya. N bɛɛ gyeɲ ban̄ biler̄biler̄ na e ya, te n bɛɛ mo ɔ nombia do n tɔɔman ya. ⁶ Nyi n ne gyae walan̄ nɛ ɔ yɛɛ nombiikum na bɛɛ yɛɛ neɲ gyon̄ ya, mɔna akpaa ɔ yɛɛ nombii kpaakpaa na ne yɛɛ neɲ gyon̄. ⁷ Nyi akpaa balan̄ kegyae doo n man nɛ, deban̄ kamasɛ na n ne tale seɲ keɲkeɲ abɔɔ pou man, te ne yeli n kelɛɛdi na sem nideli. N ne nyiɲ konɔɔ abɔɔ pou man, te ne yeli n ne tale seɲ keɲkeɲ abɔɔ ɲan n loo gyakaa ɲe dɔɔ nɛ man, te n ne yɛɛ kakyen̄ seɲ keɲkeɲ abɔɔ pou man.

⁸ Nombia ɲan Wurubuarɛ akpɛɲkpɛɲgyɔɔra ne kolosi see, na deise kpookpoo kekolosi na nombia kagyen̄ pou gyae ke gyu ɔto. Mɔna balan̄ kegyae dɔɔ kɔɔ tan̄ ɔto ya. ⁹ De nombia kagyen̄ na don̄ keɲ Wurubuarɛ ba mo fa daa te dɛɛ tale kolosi ɔ nombia nɛ yɛɛ yaale yaale. ¹⁰ Mɔna akpaa nyi kpene keɲ ke yɛɛ debiliɲ nɛ de kɔɲ na, ɲan ɲe yɛɛ yaale yaale nɛ gyae ke ɲaalaa. ¹¹ Deban̄ keɲ me yɛɛ bu e na mee kolosi bo ɲgba biikyaabii nɛ, te mɛɛ gyuen̄ mɔ ɲgba biikyaabii nɛ, te me yɛɛ ma kpene kamasɛ mɔ

bo ngba biikyaabii nɛ. Mɔna me ka bee kei nɛ, me te tina biatɛɛ nombia ŋan pou yela. ¹² Wurubuarɛ nombia ŋan dɛɛ naa debokeiman nɛ, dɔɔ ne naa ŋa nideli ya. Ŋe yɛɛ fulaa de siaman ŋgba mena keŋ n ne kɛɛ kolo diiku bene man te n bɛɛ naa ke nideli ya. Mɔna debaŋ daale gyae kelii keŋ dɛɛ naa de Gbenɣyoo Wurubuarɛ na de sia fonɛɛ, na waa yela dɛɛ gyeŋ ɔ nombia ŋan man nideli. Debaŋ kei mɔ nɛ me nombia kagyey yɛɛ kyomii nɛ, mɔna debaŋ daale gyae kelii na, maa gyeŋ nombia nideli ŋgba mena keŋ Wurubuarɛ gyeŋ maŋ nideli nɛ.

¹³ Abɔɔ keŋa pou man nɛ nombia atooro kyaa la keŋ ŋɔɔ taŋ ɔto ya. Ŋan yɛna kelɛɛdi na lookegyakaa na kegyae. Mɔna ŋe popou man na, kegyae yɛna ŋa nyee.

14

Pɔɔl kabese kolosi lee Wurubuarɛ felinɔ abɔɔ anefaŋ ŋan wose man

¹ ɛ yɛɛ kakyey na ɛ ke gyae dɔŋa, na ɛ ke yase ɛ sia gyae Wurubuarɛ felinɔ abɔɔ anefaŋ ŋan gbɛɛ. Tutura na, ɛ yase ɛ sia gyae keŋ Wurubuarɛ waa ta ɛ dɔɔ kolosi nɛ gbɛɛ. ² Nawolo nyi walaŋ ŋon ɔ ne kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo nɛ, ɔ bɛɛ kolosi fa denibalaŋ ya mɔna ɔ ne kolosi bo fa Wurubuarɛ. N kɛɛ na ŋolo bee nyii ɔ nombia ŋan man ya, nawolo nyi Wurubuarɛ felinɔ ŋon ne tɛɛ la ɔ dɔɔ kolosi nombia aweesey ŋenaŋ. ³ Mɔna walaŋ ŋon Wurubuarɛ ne tɛɛ ɔ dɔɔ kolosi nɛ, ɔ nombia ŋan na do balaŋ doŋ na kakyey te ne yeli bɛɛ tale kyaŋ ba wose. ⁴ Walaŋ ŋon ɔ ne kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo nɛ, ŋon waageŋ te nombia ŋan ɔ ne kolosi nɛ dana tɔnɔɔ fa. Mɔna ŋon Wurubuarɛ ne tɛɛ ɔ dɔɔ kolosi nɛ, ɔ nombia ŋan ɔ ne kolosi nɛ dana tɔnɔɔ fa Kristotena dikpii keŋ pou.

⁵ Nafɔ ma kegyae yɛna nyi ε popou yaa kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo, mɔna keɲ mɛɛ gyae kela yɛna nyi, Wurubuarɛ ke ta ε dɔɔ kolosi. Nawolo nyi walaɲ ɲon Wurubuarɛ ne tɛɛ ɔ dɔɔ kolosi na, ɔ kela walaɲ ɲon ɔ ne kolosi deise kpookpoo. Gyisɛ ɲolo kyaa botɔɔ keɲ ɔ ne tale lese deise wɔlɛɛ kpookpoo ɲan man, na kekyɔ Kristotena dikpii keɲ pou, na baa bee bɔ ɔsom keɲ man.

⁶ Me tebia, nyi akpaa me kɔɲ ε gyaɲ te me kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo na, wonɲ tɔnɔɔ yaa ε ke nyiɲ lee ɲe man? Mɔna akpaa me kaa yako ɲon nombia ɲan Wurubuarɛ ba lese wola man, yaa nombia kagyɛɲ wose man nombia, yaa nombia ɲan Wurubuarɛ ba mo fa manɲ nyi me kaa yako ɲon, yaa me kaa wola ɲon nombia na, na keɲa be dana tɔnɔɔ fa ɲon yee? ⁷ Mena mɔ te abɔɔ ɲan nyeedonɲ be doo ɲe man ya ɲgba kefereese na kabereɛ ne, akpaa be ta wola ɲa nideli ya na amɔte ne gyae la waa nyii ɲe man? ⁸ Te akpaa yoonɔɔte ɲon ta wola ɔ kabereɛ nideli ya na, sena te ɲolo waa nyii ke man na waa koro desina ɔ wose fa yoo? ⁹ Mena te doo fa ɛmɛɛ mɔ. Akpaa ɲolo de kolosi dei wɔle kpoo daale, te ɲolo te nyii ke man ya na sena te ɲolo waa yɛɛ na waa tale nyii nombia ɲan ɔ ne yako ne man? Dekɔɲ mena na, ɔ ne kolosi bo do felinɲ man yakaa. ¹⁰ Deise kpookpoo burum kyaa tɛɛle kei dɔɔ, mɔna dei daale be kyaa keɲ ɲolo bee nyii ke man ya. ¹¹ Akpaa nyi mɔɔ ne nyii dei keɲ ɲolo ne kolosi ya na me yɛɛ ɲɔɔle e ɔ siaman, te mena mɔ te ɲon mɔ yɛɛ ɲɔɔle e me siaman. ¹² Mena te doo fa ɛmɛɛ mɔ. Debarɲ keɲ ε sia be yɛɛ ε ne kɛo Wurubuarɛ felinɲ abɔɔ anefanɲ ɲan ne, ε yɛɛ kakyɛɲ kɛo keɲ gyae ke yela Kristotena dikpii keɲ ka bee bɔ ɔsom keɲ man ne.

¹³ Mena dɔɔ akpaa nyi ɲolo ne kolosi dei wɔle kpoo daale na, kaboena nyi waa fane na waa nyiɲ tale lese ke man. ¹⁴ Nawolo nyi akpaa me fane dei kpoo man na, felinɲ

ηον ρ doo me man nε ne fane la, mϑna ma agyueη be doo botϑϑ ya. ¹⁵ Mena ϑϑϑ sena yaa maa yeε? Maa mo felιη ηον ρ doo me man nε fane, na maa mo ma agyueη mϑ fane. Maa mo felιη ηον ρ doo me man nε kpee nϑϑneη, na maa mo ma agyueη mϑ kpee nϑϑneη. ¹⁶ Nyi ε gyaηee ε ne fane te n mo dei daale kpoo n na lese Wurubuarε yeλε, te walaη yakaa ηolo kyaa ε man keη ρ bee nyii n dei keη man ya na, sena te waa tale seε neη nyi, “ΔΕΕΚϑη Mena,” keη nyi ρ te nyii kpene keη n be yako nε man ya? ¹⁷ Mberem na n fanewϑ nideli lese Wurubuarε yeλε, mϑna ke taη tϑnϑϑ fa n balate ηon ya.

¹⁸ Mεε fa Wurubuarε karaη ηgba mεε tale kolosi deise kpookpoo kela ε man walaη kamaσε nε. ¹⁹ Mϑna akpaa me kpuε Kristotena dikpii keη man na, mεε gyae nyi maa kolosi nyansa nombia kyomii bo mo wola balaη nombia, kela keη nyi maa kolosi nombia burum deise kpookpoo man keη bϑϑ gyae baa nyii ηe man ya.

²⁰ Me tebia, ε na gyueη ηgba bia nε ya. Lee dukum keyεε man na, ε yeε ε wose ηgba kyokyoosebia baη bϑϑ gyueη dukum ya nε. Mϑna lee ε keε gyueη man na, ε gyueη ηgba balaη baη bϑϑ bee Wurubuarε nombia man nε. ²¹ Wurubuarε nombia aηmaraseη see ne yako nyiaa, Wurubuarε kpa,

“Maa ta balaη baη bee kolosi deise kpookpoo nε
ϑϑϑ kolosi fa me balaη.

Maa ta ηϑϑla ϑϑϑ kolosi fa me balaη.

Mϑna keηa wϑle korah na,

bϑϑ gyae baa nyii me dei ya.”

²² Deise kpookpoo kekolosi te yeε kpene keη Kristotena na mo gyueη Wurubuarε doη ya, mϑna baη ba te lεε ta Kristo di ya nε, bεε mo ke gyene Wurubuarε doη. Wurubuarε nombia keyako see yeε kpene keη ke dana

tɔnɔɔ fa banɔ bɔɔ lɛɛ Kristo di nɛ. Te banɔ ba te lɛɛ ta Kristo di ya nɛ ɔɔ, ka be dana tɔnɔɔ fa wɔ ya.

²³ Mena ɔɔ akpaa Kristotena dikpii keɲ de gyaɲee te walaɲ kamaɛ ne kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo, te akpaa balanɔ wɔlɛɛ yaa banɔ ba te yɛɛ Kristotenawɔ ya nɛ de kɔɲ botɔɔ na, bɔɔ gyaɛ baa yako nyi ba nyeeya ne wɔlɛɛ baa yee? ²⁴ Mɔna nyi akpaa Wurubuarɛ de tɛɛ ɛ popou ɔɔ ɔ ne kolosi, te walaɲ yakaate yaa ɲon ɔ te yɛɛ Kristo walaɲ e ya nɛ de kaa gyoo ɛ man na, nombia ɲan ɔ ne nyii nɛ gyaɛ ka lese ɔ dukum keyɛɛ debɔɔ, na ke yela waa gyeɲ nyi ɔ yɛɛ dukumyɛɛre e. ²⁵ Nombia ɲenanɲ gyaɛ ka lese ɔ konɔɔ man nombia ɲan pou weesɛɛ nɛ debɔɔ, na waa buɲ som Wurubuarɛ na waa yako nyiaa, “Ampanɲ Wurubuarɛ kpuɛ ɛ man.”

Kristotena kegyaɲee mmaraase

²⁶ Me tebia, nombia ɲan mɛɛ yako nɛ mɛɛ wolo baa nyi akpaa ɛ kɔɲ kaa gyaɲee nɛ, mberem na ɲolo dana nɔɔnɛɲ keɲ waa kpee na ɲolo mɔ dana kolo waa wola, yaa ɲolo mɔ dana nombii keɲ Wurubuarɛ ba lese wola e. Mberem na ɲolo mɔ ne gyaɛ waa mo deise wɔlɛɛ kpookpoo kolosi, yaa ɲolo mɔ kyaa keɲ waa lese dei wɔle kei man nɛ, kaboena nyi yaa yɛɛ keɲa pou na ɛ ka mo do Kristotena banɔ kakyenɲ.

²⁷ Akpaa ɛ man baale baa kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo na, baa yɛɛ balanɔ bala te ba boo paa na baa yɛɛ balanɔ batooro. Mɔna kaboena nyi baa kolosi dokolonɲ dokolonɲ, na ɲolo mɔ ka lese ɲe man. ²⁸ Nyi akpaa ɲolo be kyaa keɲ waa lese nombia ɲan man ya nɛ, kenanɲ na ɲon ɔ ne kolosi ɲa nɛ waa kyanɲ ɔ nɔɔ wu Kristotena dikpii keɲ man, na waa kolosi fa Wurubuarɛ na ɲon gbagba.

²⁹ ɛ yela Wurubuarɛ akpenɲkpenɲgyɔɔra bala yaa batooro kekolosi, na balanɔ akanɲ banɔ ka gyoo be nombia

ɲan bee kolosi nɛ man nideli. ³⁰ Te akpaa ɲolo kyaa te Wurubuarɛ da lese nombia ɲaale wola e nɛ, ɛ yela walaɲ ɲon ɔ be tanɣbɛɛ ɔ ne kolosi nɛ ke tina kekolosi yela. ³¹ Nawolo nyi ɛ yɛɛ mena na Wurubuarɛ waa tale ta ɛ dɔɔ dokolonɲ dokolonɲ kolosi, na ke yela ɛ popou ke kasee kolo lee ke man na ka do ɲon kakyɛɲ. ³² Walaɲ kamaseɛ ɲon Wurubuarɛ ne tɛɛ ɔ dɔɔ kolosi nɛ, kaboena nyi waa tale kyaɲ ɔ wose lee ɔ kekolosi keɲ man. ³³ Nawolo nyi Wurubuarɛ te yɛɛ walaɲ ɲon ɔ ne yɛɛ abɔɔ basabasa ya, mɔna ɔ yɛɛ Wurubuarɛ ɲon ɔ ne yɛɛ wa abɔɔ na ɲe gbɛɛ.

³⁴ ɲgba mena keɲ doo Kristotena akpiise ɲan pou man nɛ, kaboena nyi ala baa wu be nɔɔ. Be gyaɲee ɔsom man na gbɛɛ be doo nyi baa kolosi ya, mɔna kaboena nyi baa yɔkɔse ba wose ɲgba mena keɲ Mosesi mmaraa keɲ na wolo nɛ. ³⁵ Nyi akpaa bɛɛ gyae baa nyii nombii daale man nideli na, kaboena nyi baa bɔɔse be baala deni man. Nawolo nyi ke yɛɛ desɛɲ ke nyi alo ke yɛɛ nɔɔdonɲ Kristotena dɛɛgyaɲee man.

³⁶ Mena dɔɔ ɛ na wolo baa nyi ɛ gyaɲ te Wurubuarɛ nombia ɲan leewɔ kɔɲ, yaa ɛmɛɛ yaageɲ nyii na ɲa?

³⁷ Akpaa ɲolo ne baake ɔ wose nyi ɔ yɛɛ Wurubuarɛ dekpenɲkpenɲgyɔɔre e, yaa ɔ ne kɛɛ ɔ wose nyi ɔ dana Wurubuarɛ felij abɔɔ anefaɲ ɲan na, kaboena waa gyeɲ nyi me nombia ɲan mee kolosi nɛ pou lee Wurubuarɛ gyaɲ. ³⁸ Te akpaa nyi ɲolo te lɛɛ me nombia keɲa di ya nɛ, ɛmɛɛ mɔ ɛ na mo e yɛɛ kolo ya.

³⁹ Mena dɔɔ me tebia, ɛ yase ɛ sia na Wurubuarɛ ke ta ɛ dɔɔ kolosi, mɔ ɛ na tɔ baɲ bee kolosi deise wɔlɛɛ kpookpoo nɛ gbɛɛ ya. ⁴⁰ Mɔna kaboena nyi yaa yɛɛ nombia pou na ɲe gbɛɛ, ɲgba mena keɲ kaboena nɛ.

15

Kristo kefoŋ lee yeŋ man

¹ Me tebia, nɛnɛɛ mɛɛ gyae maa tɔɔse ŋon nyeedon nombia ŋan mɔɔ yako ŋon te ɛ be lɛɛ di te ɛ seŋɛɛ ŋe man keŋkeŋ nɛ. ² Akpaa ɛ kyaŋ nombia ŋan mɔɔ yako ŋon nɛ man keŋkeŋ na, Wurubuarɛ waa ta ŋe dɔɔ lɛɛ ɛ nyee. Mɔna akpaa ɛ te kyaŋ ŋa keŋkeŋ ya na ɛ kelɛɛdi keŋ yɛɛ yakaa.

³ Nawolo nyi kpene keŋ de Gbenjyoo Yesu ba wola maŋ te ke dana tɔnɔɔ kela kpene kamase nɛ, keŋ yaa ma moowɔ mɛɛ wola ŋon nɛ. Nombia ŋenaŋ yɛna nyi, De nombiakumɛɛ dɔɔ te Kristo kaa yeŋawɔ, ŋgba mena keŋ Wurubuarɛ nombia aŋmaraseŋ see ŋan ne yako nɛ.

⁴ Be wuu e te weeya atoorote keŋ na Wurubuarɛ gyuusuu e lee yeŋ man, ŋgba mena keŋ Wurubuarɛ nombia aŋmaraseŋ see ŋan ne yako nɛ.

⁵ ɔ lese ɔ wose wola Pita. Kenanŋ wɔle na te ɔ lese ɔ wose wola ɔ kpilala kufu bala baŋ mɔ.

⁶ Kenanŋ wɔle nɛ ɔ besewɔ lese ɔ wose wola ɔ kaseela baŋ be yaanɔɔle kela balan sɔŋononŋ akpeŋ anonŋ (500) nɛ deban dokolonŋ man. Be man balan burum sɛɛ be kyaa na be sia te baale mɔ ta yekee. ⁷ Keŋte ɔ lese ɔ wose wola Gyemisi, te ɔ besewɔ lese ɔ wose wola kpilala baŋ pou. ⁸ Wɔle wɔle nɛ, ɔ kaa lese ɔ wose wola maŋ Pɔɔl ŋon nafɔ ŋolo te gyakaa loo nyi maa kaa bese Kristo walaŋ ya nɛ.

⁹ Maŋ yɛna Kristo kpilala baŋ pou man kemaasa, te ma tekaboena gba nyi nafɔ baa baake maŋ nyi Kristo kpilale ya. Nawolo nyi me naase Kristotena baŋ diyem nideli.

¹⁰ Mɔna lee Wurubuarɛ bɛrɛɛ dɔɔ te gyɛŋ me kaa bese

walaŋ nɛ. ɔ bɛrɛɛ keŋ ɔ ba mo boele maŋ nɛ te yɛɛ yakaa ya, nawolo nyi me yɛɛ tom kela Kristo kpilala akaŋ baŋ pou. Mɔna na maŋ gbagba doŋ te ma moowɔ yɛɛ ya, Wurubuarɛ bɛrɛɛ keŋ ɔ ba mo boele maŋ nɛ yɛɛ la. ¹¹ Mena dɔɔ Kristo nombia keŋa lee me gyaŋ o ŋa lee be gyaŋ bo o, ŋan te de popou ne kolosi te ŋan mɔ te ɛ lɛɛwɔ di.

Kefon lee yeŋ man

¹² Mɔna akpaa dee kolosi nyeekelɛɛ nombia ŋan nyi Kristo yeŋawɔ te Wurubuarɛ gyuuusu e lee yeŋ man na, woŋ dɔɔ te ɛmɛɛ baale ne yako nyi kefon lee yeŋ man be kyaa ya? ¹³ Nyi akpaa kefon lee yeŋ man be kyaa ya na, kenaŋ na nawolo baa nyi Wurubuarɛ te gyuuusu Kristo lee yeŋ man ya. ¹⁴ Te akpaa Wurubuarɛ te gyuuusu Kristo lee yeŋ man ya na, kenaŋ na Wurubuarɛ nombia ŋan dee kolosi na ɛ kelɛɛdi keŋ mɔ yɛɛ yakaa. ¹⁵ Nyi akpaa be doo mena ya na kenaŋ na daa Kristo kpilala baŋ te di dekara gyakaa Wurubuarɛ dɔɔ, nawolo nyi dɛɛ yako nyi Wurubuarɛ gyuuusu Kristo lee yeŋ man. Nyi akpaa woya be gyae baa fon lee yeŋ man ya na, kenaŋ na Wurubuarɛ te gyuuusu Kristo lee yeŋ man ya. ¹⁶ Mɔ akpaa kefon lee yeŋ man be kyaa ya na, kenaŋ na Wurubuarɛ te gyuuusu Kristo lee yeŋ man ya. ¹⁷ Te akpaa nyi Wurubuarɛ te gyuuusu Kristo lee yeŋ man ya nɛ, kenaŋ na ɛ kelɛɛdi keŋ yɛɛ yakaa te ɛ sɛɛ ɛ doo ɛ nombiakumɛɛ man. ¹⁸ Kenaŋ na Kristotena baŋ mɔ bɔɔ yekee nɛ ta yekee leki. ¹⁹ Akpaa nyi tɛɛle kei dɔɔ kaageŋ kekyaa dɔɔ te de loo gyakaa Kristo dɔɔ na, kenaŋ na de nombia dana waraŋase kela walaŋ kamaɛ.

²⁰ Mɔna anokoare keŋ doo ke man yɛna nyiaa, Wurubuarɛ gyuuusu Kristo lee yeŋ man. Iŋon Kristo yɛna woya baŋ pou Wurubuarɛ waa kaa gyuuusu wɔ nɛ be

gyan̄gbate. ²¹ Nawolo nyi mena keŋ yeŋ be tɛɛ walaŋ dokolon̄ dɔɔ kɔŋ tɛɛle kei dɔɔ nɛ, mena mɔ te kefon̄ lee yeŋ man mɔ tɛɛwɔ walaŋ dokolon̄ dɔɔ kɔŋ tɛɛle kei dɔɔ. ²² ŋgba mena keŋ balaŋ pou ba lee Adam man te ɔ nombiakumɛɛ dɔɔ bɛɛ yekee nɛ, mena mɔ te balaŋ baŋ pou be yeɛ Kristo wui nɛ baa nyiŋ nyeedon̄ kekpaɛ lee Kristo yeŋ keŋ man.

²³ Mɔna walaŋ kamaseɛ dana ɔ debaŋ keŋ Wurubuarɛ waa gyuuusu e lee yeŋ man. Kristo tan̄gbɛɛ la fon̄ lee yeŋ man, te wee keŋ waa bese kɔŋ na balaŋ baŋ be yeɛ ɔ wui nɛ mɔ baa fon̄ lee yeŋ man. ²⁴ Kei wɔle na kpene kamaseɛ gyae ke kɔŋ kɔ ɔto. Debaŋ kenaŋ te Kristo waa di don̄se pou na gyooneŋ na ŋe gyoorobiiri pou dɔɔ, na waa mo gyoori keŋ do ɔ kya Wurubuarɛ nyiŋmaa man.

²⁵ Nawolo nyi kaboena nyi Kristo waa di gyoori, kelii debaŋ keŋ Wurubuarɛ waa mo ɔ kɔlala pou do ɔ nawɔɔ tɛɛ. ²⁶ Te kɔlare ɔtomante ŋon Wurubuarɛ waa wɔlɛɛ e nɛ yeɛna yeŋ. ²⁷ Nawolo nyi Wurubuarɛ nombia aŋmaraseŋ see ne yako lee Kristo wose man nyiaa, “Wurubuarɛ ta mo kpene kamaseɛ do Kristo tɛɛ.” Mɔna keŋ Wurubuarɛ be yako nyi ɔ ta mo kpene kamaseɛ do ɔ tɛɛ nɛ, keŋ bɛɛ wolo nyi ŋon Wurubuarɛ gbagba mɔ doo ɔ tɛɛ ya. Nawolo nyi ŋon Wurubuarɛ moona kpene kamaseɛ do Kristo tɛɛ. ²⁸ Debaŋ keŋ Wurubuarɛ da mo abɔɔ keŋa pou do ɔ bu ŋon tɛɛ taŋ nɛ, ɔ bu ŋon mɔ waa mo ɔ wose do ɔ kya Wurubuarɛ ŋon ɔ ba mo kpene kamaseɛ do ɔ tɛɛ nɛ tɛɛ. Na balaŋ pou kena nyi Wurubuarɛ yeɛna kpene kamaseɛ nyee.

²⁹ Te akpaɛ kefon̄ lee yeŋ man be kyaa ya na, won̄ dɔɔ yaa balaŋ baŋ bɛɛ lɛɛ ba woya nɔɔ seŋ nyi baa sɔ wɔ Wurubuarɛ lon̄ nɛ loo gyakaa? Yaa akpaɛ nyi bɔɔ gyae baa gyuuusu balaŋ lee yeŋ man korakora ya na, weera te baale ne lɛɛ ba lon̄tona baŋ bɔɔ yekee nɛ nɔɔ seŋ nyi

baa sɔ wɔ Wurubuarɛ lon fa wɔ? ³⁰ Te daa gbagba mɔ de? Nyi akpaa kefon lee yeŋ man be kyaa ya na, won dɔɔ te wee kamaɛ dɛɛ mo da wose fa yeŋ? ³¹ Me tebia, mɛɛ yako ŋon nyi yeŋ nombia ne tun maŋ wee kamaɛ. Lee mena keŋ daa na ŋon na Kristo yɛɛ dokolon dɔɔ, mɛɛ tale mo ŋon kyɔ poaa. Mena dɔɔ te mee kolosi nombii kei. ³² Nyi tɛɛle kei dɔɔ nombia dɔɔ te daa na balan baŋ be yɛɛ ŋgba wonembia baŋ bɛɛ kyaŋ balan nɛ yoo yoo dinaa kei Efeso donɔɔ man na, won tɔnɔɔ yaa maa nyiŋ lee ke man? Akpaa nyi kefon lee yeŋ man be kyaa ya na, ɛ yela dɛɛ yɛɛ ŋgba mena keŋ dudu daale ne yako nɛ nyiaa, “ɛ yela dee di na dɛɛ nyɔɔ,

nawolo nyi kyoo kaagen na de ta yem.”

³³ ɛ na yeli ŋolo ka beo ŋon ya, “Nawolo nyi dɔɔre kum ne wɔɔɛ dinɔɔ kpaakpaate.” ³⁴ ɛ bese gyoo ɛ wose man nideli na ɛ ke tina nombiakumɛɛ keyɛɛ yela. Nawolo nyi dana desɛŋ ŋgba ɛ man baale sɛɛ ɛ ba gyɛŋ Wurubuarɛ nombia korakora ya nɛ.

Kefon lee yeŋ man na ka wosenaane wɔle

³⁵ Mberem na ŋolo waa bɔɔse nyiaa, “Sena te woya baa tale fon lee yeŋ man bela, te wosenaane worŋti yaa baa nyiŋ?” ³⁶ Diyiŋ nombia kebɔɔse yaa kei. Nawolo nyi kpene kamaɛ keŋ n duu tɛɛle man nɛ, kɛɛ daale pɛte kolo wɔle ne tuu lee ke man. ³⁷ Akpaa n duu kolo bii nɛ, keŋ n ba mo duu na keŋ nyaŋ ke kɔ nɛ te yɛɛ kyɛɛkyɛɛ ya. ³⁸ Mɔna Wurubuarɛ ne faa na ke ke dinɔɔ, ŋgba mena keŋ ŋon gbagba ne gyae nɛ. Kpene kamaɛ keŋ n duu na, Wurubuarɛ ne yeli kɛɛ bee nyiŋ ke dinɔɔ.

³⁹ Wosenaane pou te yɛɛ dokolon ya. Denibalaŋ wui kpoo te wonembia wui kpoo te gyebuse wui kpoo te kpebia mɔ wui kpoo. ⁴⁰ Mena mɔ te abɔɔ ŋan pou Wurubuarɛ be yɛɛ nɛ, ŋan ŋe kyaa adido nɛ ŋa kyeo kpoo

te ñan ñe kyaa tɛɛle kei dɔɔ mɔ nɛ kyeo kpoo. ⁴¹ Weese kɛɛ ñalakee kpoo te gyaalanj mɔ wui keñalakee kpoo te kyolobiise mɔ kɛɛ ñalakee kpoo. Kyolobii kamase mɔ dana mena keñ ɔ ne ñalakee.

⁴² Mena ke te gyae ke yɛɛ debanj keñ balan baa fon lee yeñ man nɛ. Akpaa be wuu walan na waa dala, mɔna Wurubuarɛ de gyuuusu e na waa fa e wosenaane wɔle keñ be gyae ke dala ya. ⁴³ Nyi akpaa be wuu ke na kɔɔ dana tɔnɔɔ bela ya, mɔna akpaa be gyuuusu ke lee yeñ man na ke dana obuo. Nyi be wuu ke na kɔɔ dana doñ ya, mɔna akpaa be gyuuusu ke na ke dana doñ. ⁴⁴ Deniwalanj wosenaane keñ bɛɛ mo wuu nɛ, ke yɛɛ tɛɛle kei dɔɔ wosenaane ke. Mɔna akpaa Wurubuarɛ de gyuuusu ke na ke ta bese Wurubuarɛ man wosenaane. Tɛɛle kei dɔɔ wosenaane kyaa, mena dɔɔ kaboena nyi Wurubuarɛ man wosenaane mɔ dɛɛ kyaa.

⁴⁵ Wurubuarɛ nombia aɱmarasenj see yakowɔ nyiaa, “Wurubuarɛ moo ɔ felij do Adam gyanjbate ñon man te ɔ nyiña nyeedoñ. Mɔna Yesu Kristo ñon bɛɛ baake e nyi Adam balate ñon nɛ, ñon yɛna Wurubuarɛ felij ñon ɔ ne fa nyeedoñ kekpa.” ⁴⁶ Na ñon ɔ yɛɛ Wurubuarɛ felij e nɛ tanjbɛɛ la kɔñ ya, mɔna ñon ɔ yɛɛ deniwalanj e nɛ tanjbɛɛ la kɔñ. Kenanj wɔle na pɛte ñon ɔ yɛɛ Wurubuarɛ felij e nɛ kɔñawɔ. ⁴⁷ Adam gyanjbate ñon lee tɛɛle kei dɔɔ nawolo nyi tɛɛle te Wurubuarɛ moowɔ yɛɛ e, mɔna Adam balate ñon dɔɔ ñon lee Wurubuarɛ man adido. ⁴⁸ Mena keñ Adam ñon ɔ ba lee tɛɛle kei dɔɔ doo nɛ, mena mɔ te tɛɛle kei dɔɔ balan doo. Te mena keñ Adam ñon ɔ ba lee Wurubuarɛ man doo nɛ, mena mɔ te Wurubuarɛ man balan doo. ⁴⁹ Mena keñ walanj ñon bɔɔ mo tɛɛle ma e dinɔɔ doo de man nɛ, mena mɔ te walanj ñon ɔ ba lee adido nɛ dinɔɔ gyae ke doo de man.

⁵⁰ Me tebia, mɛɛ gyae ɛ ka gyeñ nyi kpene keñ ke

yEE wosenaane na fatabo ke nE, be gyae ke tale gyoo WurubuarE gyoori kej man ya. Mena mO te wosenaane kei kej gyae ke dala nE, be gyae ke kyaa kekpaakekpaa ya.

⁵¹ E see derjele na E ke tei nombia aweeserj keŋa. Nombia ŋenanj yE na nyiaa, na de popou ne gyae la dEE yerj ya. MOna debanj kej ba wola kabere otomante kej na, WurubuarE waa kyEEkee de popou karatete dokolonj ŋgba mena kej oga ne ŋmaale nE. ⁵² Ba wola kabere otomante kej na WurubuarE waa kyEEkee de popou, te banj bOO yekee nE baa fonj lee yerj man kej bOO gyae baa yerj bela ya. ⁵³ Nawolo nyi WurubuarE waa besena wosenaane kej kEE dale nE yEE wosenaane kej ke bEE dale ya. Na waa besena wosenaane kej kEE yem nE yEE wosenaane kej ke bEE yem ya. ⁵⁴ Akpaa wosenaane kej kEE dale nE da bese wosenaane kej ke bEE dale ya, te wosenaane kej kEE yem nE da bese wosenaane kej ke bEE yem ya nE, kenanj na WurubuarE nombia ŋan bOO ŋmarase see nE te kOŋ mena. Nombia ŋenanj yE na nyiaa, “Da te yoo di yerj dOO. Yerj be tanj doŋ de dOO bela ya.”

⁵⁵ “Yerj, n doŋ kej n dana n ne di balan dOO nE doo alerj?

Yerj, n doŋ kej n dana n na mo do balan kayeyEE nE doo alerj?”

⁵⁶ Yerj doŋ kej O dana O na do balan kayeyEE nE yE na dukum, te mmaraa mO ne yele la dukum ne nyiŋ doŋ.

⁵⁷ MOna dEE do WurubuarE nOO, nawolo nyi ŋon yele la te de tEEwO de Gbenjgyoo Yesu Kristo dOO di kpene kamaŋE dOO. ⁵⁸ Mena dOO me tebia kpaakpaa E seŋ kejkej, E na yeli kolo ke wosi ŋon ya. Te debanj kamaŋE na, E mo E wose pou do de Gbenjgyoo Yesu tom kej man. Nawolo nyi E gyerj nyi tom kej E ne yEE lee de Gbenjgyoo Yesu doŋ dOO nE be gyae ke yEE yakaa ya.

16

Kristotena toto kado fa be tebia

¹ NENEE toto keŋ ε ka do na baa mo kyɔ Wurubuarε balan̄ ban̄ be kyaa Gyudia tEEle man nε, ε yEE ηgba mena keŋ mɔɔ wola Kristotena akpiise ηan kya Galatia tEEle man nε. ² Kosida kamaε keŋ ε gyanee nε, kɔba keŋ walan̄ kamaε be yEE tom Kosida kenan̄ man te ɔ be nyim nε, waa lese ke man ɔ don̄ ketalebii see yenan̄. Na kɔbase ηan pou kegyanee pεna maa kɔŋ. ³ Na akpaa me kaa gyoo ε gyan̄ na, ε ka mo ya abɔɔ ηan do balan̄ ban̄ emEE gbagba ba lese wɔ nε nyin̄maa man, na maa ηmarase me nyin̄maa man tɔne kpu na ya abɔɔ ηan fa wɔ, na baa mo gyina Kristotena ban̄ be kyaa Gyerusalem donɔɔ man nε. ⁴ Te akpaa de kɔŋ nyi man̄ gbagba maa gyu na, maa kpu na wɔ na de popou ke gyu.

⁵ Nyi akpaa ma lee Masedonia tEEle man na maa kɔŋ ε gyan̄, nawolo nyi ma te yEE ma agyueŋ nyi maa mo na Masedonia tEEle man pε maa kɔŋ ε gyan̄. ⁶ Me kɔŋ na, mberem maa di weeya ala ηaale ε gyan̄, yaa maa kyaa kelii waare tEE na ε ke nyin̄ kyɔ man̄ me gbEEneŋ ηan maa gyu nε man. ⁷ Me gbEE kei man dɔɔ, mɔɔ ne gyae nyi maa kpase kɔŋ kaa do ηon nɔɔ yakaa na maa bese ya, mɔna akpaa Wurubuarε de sEE na, maa kaa di weeya akalansEE ηaale ε gyan̄. ⁸ Mɔna maa kyaa Efeso donɔɔ man̄ kεbo kelii Pentekosite wee keŋ. ⁹ Doo nyi balan̄ burum ta koro seŋ tia man̄, mɔna ma te naa nyi Wurubuarε ta toro gbEE dinaa daale fa man̄, nyi maa yEE tom keŋ ke gyae ke yEE tɔnɔɔ nε kεbo.

¹⁰ Akpaa Timoti de kɔŋ ε gyan̄ na ε lEE e nideli na ɔ wɔe ke fEE e, nawolo nyi ηon mɔ ne yEE de Gben̄gyoo Yesu tom bo ηgba man̄ nε. ¹¹ ε man̄ ηolo na ηolo na bEE nyi ɔ be lEE e ya, mɔna ε lɔ e gbEE wosefEEreŋ man na

waa nyin bese kɔŋ me gyaŋ. Mɛɛ kɛɛ ɔ gbɛɛ nyi de tebia Kristotena baale baa kpu na e na baa kɔŋ.

¹² De gyoo Apolo dɔɔ ma doo e kakyen nideli nyi waa kpu na de tebia Kristotena akanɔ ban na baa kɔŋ ɛ gyaŋ, mɔna ɔ te sɛɛ nyi waa kɔŋ ɛ gyaŋ debokeiman ya. Akpaa Wurubuarɛ de fa e gbɛɛ na, waa kɔŋ ɛ gyaŋ.

¹³ ɛ na wolee ɛ wose ya. ɛ kyaŋ ɛ keleɛdi ken man kenken. ɛ sen ŋgba baala nɛ, na ɛ ke yɛɛ don. ¹⁴ ɛ yɛɛ kpene kamase dɔŋa kegyae man.

¹⁵⁻¹⁶ Setefanase dɔɔ ɛmɛɛ gbagba gyen nyi ŋon na ɔ dekpanalanmantena yɛna balan ban bɔɔ tangbɛɛ lɛɛ Kristo di Akaya tɛɛle man. Be ta mo ba wose fa ɔsom ken, te bɛɛ kyɔ Kristotena ban nideli. Me tebia, mɛɛ waase ŋon bo nyi ɛ yɔkɔse ɛ wose fa mena balan kɛwɔ dinɔɔ, na ban mɔ bɛɛ yɛɛ mena tom kei nɛ. ¹⁷ Setefanase na Fɔtunatuse na Akayakuse ke kɔŋ me gyaŋ nɛ yɛɛ maŋ gyon nideli. Nawolo nyi ban kɔŋala kaa sen ɛ nawɔɔ man. ¹⁸ Nawolo nyi ba te yeli ma nyee man nombia te yɛɛ maŋ dokolon, ŋgba mena ken ɛmɛɛ mɔ wui be yɛɛ ŋon dokolon nɛ. Kaboena nyi dɛɛ lese mena balan kɛwɔ dinɔɔ yele.

Nɔɔkado ɔtomante

¹⁹ Kristotena akpiise ŋan kyaa Esia tɛɛle man nɛ na do ŋon nɔɔ. Akuila na Pirisila na Kristotena dikpii ken ne gyanee be dɛɛ nɛ, na do ŋon nɔɔ nideli lee de Gbenɔgyoo Yesu yele man. ²⁰ De tebia Kristotena ban pou be kyaa kɛbo nɛ na do ŋon nɔɔ. ɛ do dɔŋa nɔɔ gyon man.

²¹ Maŋ Pɔɔl gbagba moona me nyinmaa ŋmarase nɔɔkado tɔne kei.

²² Akpaa nyi ŋolo bɛɛ gyae de Gbenɔgyoo Yesu nombia ya na, Wurubuarɛ waa falaa e. Maranata (ka asɛɛ yɛna nyi, de Gbenɔgyoo Yesu kɔŋ).

1 Korintotena 16:23

47

1 Korintotena 16:24

²³ De Gbenḡgyoo Yesu waa mo ɔ bεrεε boele ḡon, na waa seḡ ε wɔle.

²⁴ Mεε gyae ε popou, te mεε do ḡon nɔɔ de Gbenḡgyoo Yesu Kristo yele man. Amεn.

WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA NŌŌKEBAKESEE WŌLE
DeLo: WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA NŌŌKEBAKESEE WŌLE New
Testament

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: DeLo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun
2022

80e9f745-c10c-5e3f-94bb-9d65aa1a1b11